

Biskop Stein skal visitere Sauherad og Nes 3. – 8. september 2013.

Menighetsbladet Helsing til Sauherad og Nes

NR. 6 • SEPTEMBER 2013 • 64. ÅRGANG

—
D
F
O
I
Z
Z
—

Tro og tvil	Side 362	Eilo	Side 416
Modum	365	TV-aksjonen	417
Wyller	370	Sangkafe	419
Visitat	380	Min salme	420
Babysang	384	Syria	422
Kulturskolen	391	Slovakia	424
Estland	396	Peeteli	426
Jubilanter	399	Jubileum	432
Kyrmess	406	Konfleir	436

Jeg både tror og tviler

Det er litt rart dette, at mange av de som regelmessig går i kirken eller er med i kristne aktiviteter, ofte framstår som så sterkt troende. Eller kanskje riktigere: Så lite tvilende. Det rare ligger i at de aller fleste av disse kan fortelle om ganske mye tvil i sin kristentro når du begynner å snakke med dem.

Av Tom Arne Møllerbråten

Jeg har møtt noen få som sier at de aldri tviler. Slik har ikke jeg det.

Nå kan man jo tvile på ganske mye da, og akkurat der er vi svært forskjellige. Man kan tvile på at Gud eksisterer, på Jesus, på kirkens trosbekjennelse, på kirken, på kristne, på at man selv er kristen, på at man er bra nok (for Gud?), på sin egen ærlighet og godhet, på sin heljertethet, osv.

Mange ganger kan tvil virke svært intellektuell, men ikke sjelden sitter den vel så sterkt i følelsene. «Tenk om det egentlig ikke er sant» kan være begge deler.

Vi må nok innrømme at tvileren i mange kristne sammenhenger har fått en svært dårlig behandling, selv om jeg tror det blir mindre og mindre av det. Tvil er naturlig, menneskelig og den kan til og med være av det gode. Tvilen kan få meg til å tenke nøyere gjennom hva jeg står for, og den kan få meg til å undersøke om det holder. Det er et tegn på usunnhet dersom tvil må forties og holdes nede. Slipp den fram, snakk om den. Gi den rom.

Dette er ikke det samme som å si at tvil skal dyrkes. For tvil har unektelig det ved seg at den kan føre mennesker bort fra Gud. Tvil kan føre til mye personlig smerte. Løsningen ligger bare ikke i å fortie, men i å møte på en god måte.

Jeg er fascinert av hvor sterk plass tvil har i kristendommen. Bibelen slip-

Tom Arne Møllerbråten (45) er lærer på Sagavoll folkehøgskole. Han er leder i Sauherad og Nes sokneråd

per tvilen til. «Har Gud virkelig sagt?», «Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?», «Hvorfor er du så langt borte, Gud?», osv. For ikke å snakke om at en av disiplene fikk tilnavnet Tvileren, altså Tomas. Noen har sagt at kristendommen er tvilens religion. Det er mulig det.

Når jeg sier at jeg tror på Gud, når jeg sier at jeg er en kristen, har jeg ikke

sagt noe om at jeg er skråsikker på alt. Jeg har sagt noe om at jeg gjerne vil leve i et forhold til Gud og ønsker å følge Jesus. Men du verden så mange hvorforspørsmål og klager disse må utholde fra meg. Og jeg tror til og med de tåler det. Tomas fikk aldri beskjed om at han måtte pakke sakene sine og forlate disippelflokken fordi han ikke trodde nok.

Det er litt rart det med sterk tro også. For hvor lett er det ikke å tenke at det er den troen som er fri for tvil som er sterk. Men tenk om det er slik at den troen som kan leve side om side med sin tvil, som egentlig er den sterke? Den svake troen er kanskje den som forsvinner hvis tvilen får en stemme?

Jeg er for øvrig ikke så opptatt av

dette med sterk og svak tro. En sterk tro gir lett assosiasjoner til skråsikkerhet og blind tro. Og det er jo ikke bra. Da liker jeg bedre et uttrykk som moden tro. En tro som er trygg nok til å romme spenningsene både i troen og livet. Jeg tror det er det Bibelen ønsker for oss.

Jeg tror forresten ikke Gud spør «Hvor mye tro har du?», men heller «Vil du ha med meg å gjøre?». Da svarer jeg: «Det vil jeg gjerne, selv om jeg ikke forstår alt og kan alt om deg. Men har du tid og tålmodighet til at jeg kan stille noen vanskelig spørsmål og protestere litt også?». Da tror jeg han svarer: «Ja, selvfølgelig. Det skulle da bare mangle. Kom, la oss gå sammen.»

Midt-Telemark Soul Children

Kor for 1.-7.klasse

**Øvelser annen hver onsdag
kl. 18:00-19:30
Nes Menighetshus**

Første øvelse onsdag 21.aug

Velkommen

Spørsmål? Kontakt oss på 992 30 525

SANSELIGE OPPLEVELSER I SAUHERAD

NORSK EPLEFEST

GVARV, 26. – 29. SEPTEMBER 2013

Torsdag 26. september

15.00–17.00 Eldres Eplefest på Furumoen, Furuheim og Bygdeheimen. Program ved kultur-etaten i Sauherad og eplekakeservering ved Sauherad og Nes Bygdekvinneag. Åpent for alle.

Fredag 27. september

12.00–24.00 Nattåpne atelier og gallerier: Galleri Nyhuus, Galleri Karen, Grisebusten maleverksted og Kjell Hellstrøms Atelier.

18.00–24.00 Opplesning av dikt hver time i Galleri Nyhuus.

Lørdag 28. september, Markedsdagen

09.30 Åpen kyrkje på Nes; kunst- og musikk-opplevelse. Johannes Sundsvalen, hardingfele, Sigrid Sendler, orgel og Ivar Solbu, opplesning.

10.00 Eplevandring på fruktbare stier fra Nes kyrkje til Gvarv. *Transport fra Sagavoll kl. 09.15.*

10.00 Markedsdag i Gvarv sentrum

Frukt, mat, kultur, handverk, folkefest og livlig handel. «Eplesprell»-aktiviteter, leik og moro for barn.

Inngang kr. 100,- Barn under 15 år gratis.

Inngangsbilletten blir med i trekning på kunstverk og eplekasser.

10.30 Årets Eplefestkunstner, Jan Erik Willgohs og Feng Xian Lin. Åpning av utstilling på Kunstnerhuset Gvarv.

12.00 Offisiell åpning av Norsk Eplefest 2013. Tildeling av Årets Gulleple 2013.

«Gråtass- og kutog». «Eplesangen» med stort barnekor.

Musikk og unge talenter fra Sauherad kulturskole. **Epledans** og **Årets epletavle** av elever ved Sagavoll folkehøgskole.

12.00–18.00 Åpne atelier og gallerier: Kunstnerhuset Gvarv, Olav Bjørgum, Arne Kleng Dahle, Galleri Karen, Galleri Nyhuus, Grisebusten maleverksted, Kjell Hellstrøms Atelier og Lerkekåsa Vingård og Galleri.

17.00 Markedsdagen slutt.

17.30 Festkonsert i Nes Menighetshus. Unge utøvere gir en forsmak på Norsjø Kammermusikkfest. Sara Övinge (fiolin), Øystein Waage (klarinet), Josephine Hsieh og Øyvind Sundsvalen (klaver). Entré.

19.00 Smalahovelag for påmeldte på Norsjø Ferieland tlf. 3595 8430

Søndag 29. september

11.00 Høsttakkegudstjeneste i Nes kyrkje. Offer til Apple Aid.

12.00–18.00 Åpne atelier og gallerier: Olav Bjørgum, Kunstnerhuset Gvarv, Galleri Nyhuus, Grisebusten maleverksted, Kjell Hellstrøms Atelier og Lerkekåsa Vingård og Galleri.

Åpne gardsutsalg.

Land Art gjennom Eplebygda.

NORSK EPLEFEST AS

tlf. 913 48 216 • post@eplefest.no

Midt-Telemark

www.eplefest.no

Hovedsponsor:

Formiddagstreffet på tur til Modum

11. juni dro Formiddagstreffet på Nes menighetshus på sin årlig vartur, denne gangen med stor buss i retning Buskerud. Modum Bad, Vikersundbakken og Kongsfoss pensjonat var målet. Og for noen mål!

Omtrent 40 personer la i vei med buss mot Modum.

Modum Bad og Institutt for Sjesorg på Vikersund ligger i nydelige omgivelser.

Steinar Lindvik er leder for Institutt for Sjelesorgen. Han fortalte at instituttet er åpent for alle. - Det er et sted hvor man kan komme litt avsides for en periode. Ingen trenger henvisning fra noen for å komme hit. Vi har rekreasjonsopplegg som varer fra mandag til søndag. Da får man eget værelse og fire måltider om dagen. Ønsker man samtale med noen av de ansatte så er også det en mulighet. Hos oss er det vakkert både ute og inne, sa Steinar Lindvik. - Livet går i bølger, så noen ganger kan det være godt å få et friminutt. Hos oss kan man gjøre noe med den nissen som ofte følger med på lasset gjennom livet. Ønsker man å komme til oss er det bare å ringe oss, sa sjelesorglederen.

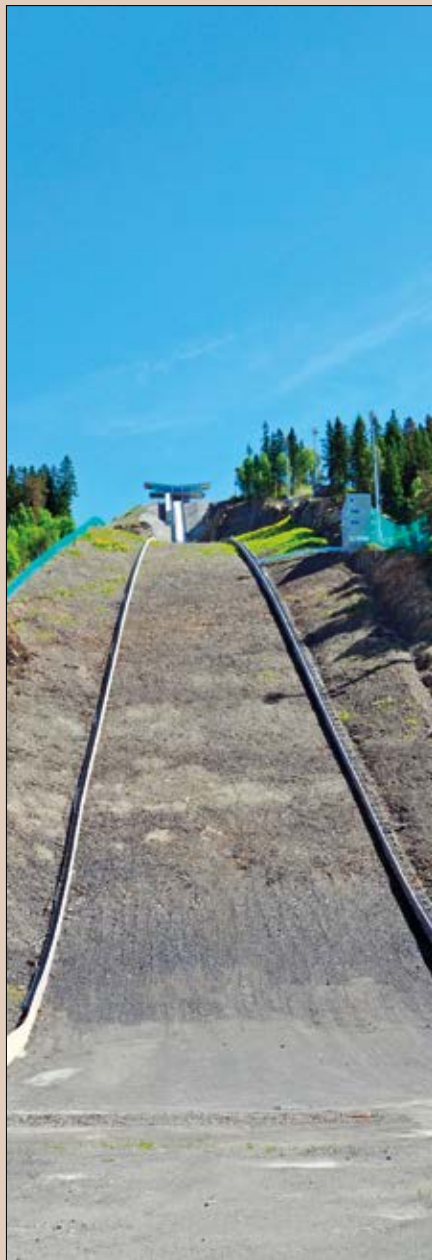
Olavskirka på Modum.

Berit Bjørnerud tok videreutdanning på Institutt for sjelesorg høsten 2012. Hun har tilbrakt mange timer i Olavskirka. – Dette er et kirkerom som er skapt for å skape helhet i livet, fortalte hun

Prekestolkledet i Olavskirka.

Det er enorme dimensjoner over hoppbakken i Vikersund. Men snøforholdene var for dårlige til at det ble noen prøvehopp!

Noe få dristige person prøvde seg på trappa opp unnarennet i Vikersundbakken.

Utsikten fra hoppbakken er svært god, blant annet til Heggen kirke.

Middagen ble servert i fornemme salonger på Kongsfoss pensjonat på Åmot. Flotte omgivelser og nydelig mat!

«Og alle var enige om at det hadde vært en fin tur!»

– Kunsten må være sannhetssøkende

Han prøvde samme strategi som Odd Nerdrum med å boikotte media. Nerdrum fikk jo ualminnelig mye omtale for sin medieavholdenhet. Bildeskulptør Ferdinand Wyller på Sauarberget fikk ikke like mye. Nesten ikke omtale i det hele tatt! Så etter noen års boikott av Helsing har han nå ønsket lokalbladet hjertelig velkommen til en samtale om kunsten og kunstneren.

Fullt så galt er det nok ikke. Det skal sies med en gang; Helsing utsendte sto for noen år siden modell for Ferdinand Wyller. Han skulle lage en hel-figur bronsestatue av Carl Stausland fra Skien. Han var stortingsmann, ordfører og grunnlegger av Skien handelsstandsforening. Det var nok noe med kroppsfasongen og skikkelsen hos originalen og modellen som var felles. Og skjegget. Ikke så mye annet! Men det ble noen daglige timer med mye stillhet, men også med mye prat. Om mange ting. Deriblant mediestrategi. Men dette er en total avsporing.

Om Ferdinand Wyller (57) kanskje ikke er så god med media, så er han en meget dyktig og anerkjent skulptør. Men det gikk mange år før han kom dit. Han har en meget allsidig bakgrunn. Som sivilarbeider tok han hjelpepleierutdannelse på Diakonhjemmet i Oslo. Han studerte grafisk design på Westerdal reklameskole, han gikk på snekker-skole i Setesdal, og han gikk på bibel-skole i Sverige. På egen hånd studerte han både teologi og sosiologi. I fem år arbeidet han som grafisk designer. Han hadde ansvar for misjonsbladet Santalen og han designet materiell for NKS-forlaget. Men livet gjorde at Ferdinand i ti år var alene-pappa for to gutter, og han var mye hjemme. – Jeg tegnet hele døgnet, det var min måte å klamre meg til tilværelsen på. Og jeg ble ganske flink. Du vet det man gjør mye av blir man god til. Så

Ferdinand Wyller jobber mye med pyrografi, en teknikk der bildet pusses fram på sovide treplater.

Det er mange sterke følelser i kunsten til Ferdinand Wyller.

da jeg igjen nærmet meg lønnet arbeid var det som avistegner for Dagsavisen og Vårt Land. I seks år var jeg fast i Konserthuset i Oslo der jeg tegnet dirigenter og solister til konsertomtalen i avisene. Jeg tegnet alt jeg kom over. En gang satt jeg og tegnet ved et bord på Østbanen. Da kom en kvinne å satte seg ved siden av meg. Hun var nok prostituert. Jeg spurte om å få tegne henne. Svaret var ja. Hun kjøpte tegningen for 10 kroner. Det var mitt første kunstsalg. Kunst er kontaktskapende vet du!

- Jeg ønsket å gjøre kunsten til levebrød, så jeg søkte og kom inn på Statens

Kunst- og Håndverksskole. Der var jeg tre år hospitant på linjene for Tegning, Skulptur og Grafikk. Etterpå var jeg lærer på Manglerud kulturskole i Oslo. Så fulgte en periode med mange viktige avgjørelser. Jeg giftet meg, solgte leiligheten på Abilsø, og jeg sa opp jobben i kulturskolen. For meg var det ikke bare en arbeidsplass, det var også der jeg hadde atelieret mitt. Men jeg hadde bestemt meg: jeg ville satse fullt ut på kunsten.

- Jeg fikk en del oppdrag. Jeg har laget flere skulpturer for Selvaag-bygg. Boligbyggeren var opptatt av å stille ut

figurative skulpturer mellom sine hus og blokker. Selvaag-bygg har vært en god støtte for mange figurative kunstnere. Jeg laget skulpturer både av en sægger og en skater. Det er nok slik at jeg liker å sette på sokkel de mennesker som andre jager rundt og ikke gir ro. Jeg fikk også i oppdrag å lage en del byster, blant annet av Rune Slagstad, Francis Sejersted og Henrik Ibsen. Jeg laget også flere ting til Modum Bad på Vikersund.

- Samtidig utviklet jeg en egen teknikk som jeg kaller pyrografi. Det går ut på at jeg svir ned større eller mindre treplater. Bildet får jeg fram fra mørket ved hjelp av sandpapir. Jeg svir og pusser til jeg får bildet slik jeg vil ha det. Du kan godt lage en andakt om dette, smiler Ferdinand. – Det er slik at selv om du føler at livet ditt er blitt mørkt og skittent, så kan Gud pusse fram det lyse og fine! Og selv om du er utbrent så er muligheten for nytt liv alltid der.

- Jeg ønsker å beskrive arbeidene mine som litterær kunst i den betydning at jeg vil fortelle en historie. Men hvis du spør om hva jeg vil formidle er det

enkleste svaret: les boka mi, sier Ferdinand Wyller med et litt ertende smil.

For få år siden utga Ferdinand Wyller boka «Ikke av denne verden». Boka fikk mye medieoppmerksomhet for sin samtidsanalyse. Det er en svært sjangerblandet bok. Det er en roman som også inneholder lyrikk, teologi og sosiologi.

- Bilder taler uten ord. Det optimale bilde mener jeg skal formidle både det intellektuelle, det åndelig, det materielle og det følelsesmessige, - altså menneskenes levevilkår totalt sett. På den måten blir totaliteten langt mer enn summen av de enkelte delene, og kan derfor best uttrykkes gjennom et bilde. Mange kunstnere sier at det er publikum som skal finne budskapet i kunsten. Jeg er nok mer der at jeg ønsker at de som betrakter skal se det jeg har på hjertet og som jeg ønsker å uttrykke gjennom kunsten min. Jeg tenker at de som overlater til seeren å finne fortellingen, også

forteller noe. Men de prøver å kamuflere det. Deres budskap er at det egentlig ikke nytter å kommunisere, - en form for relativisme og individualisme som jeg ikke er med på. Ofte er det slik at moderne kunstnere bare er helt tydelige på ett punkt. Det er når de vil provosere. Men provokasjon for provokasjonens skyld blir for meg ren destruksjon. Slik provokasjon virker sammen med alt annet destruktivt i vår tid som vil ødelegge det sant menneskelige.

- Kunstens oppgave er alltid å søke sannheten! For mange mennesker i dag er det vel slik at sannheten er at det ikke finnes noen sannhet. Det blir et dogme som binder oss. Men det er en sannhet! Noe kan jo være sant selv om vi ikke ser det. En kvinnes graviditet er ikke avhengig av om vi kan se det eller ikke. En skjult sannhet er også en sannhet! En sannhet kan være absolutt, - ingen kvinne kan være «litt» gravid.

- Pilatus skjønte ikke at sannheten sto rett foran ham. Kristus rommer det hele, han er alt, og er dermed det optimale kunstneriske uttrykk. Kunsten bør være en syntese av hele menneskelivet, noe i retning av slik Kristus er det. Kristus er glede, visdom, skjønnhet, sannhet, kjærlighet, åndelighet, fellesskap, samfunn, nåde, rettferdighet... Lista kan gjøres lang, for han er alfa og omega. Alt personifiseres i Kristus, og på den måten

overgår han alle ideologier og filosofier. I Kristus ble Ordet gjort til kropp, det ble personifisert og materialisert.

- Jeg er ikke så opptatt av såkalte gudshus med kristen utsmykning ect. Det kristne rom er der Kristus elskes. Jeg tenker ikke så mye på om jeg lager « kristen kunst», men jeg er en kristen som lager kunst. Jeg har aldri laget noen Kristus-figur, og jeg vet ikke helt om jeg kan gjøre det. For meg er det livet som skal tegne Kristus. Men jeg har laget Kristus-framstillinger på flere måter, gjennom tornekrone, som lam eller løve, forteller Ferdinand Wyller.

- Kunsten har ofte blitt brukt til å støtte opp om eksisterende maktforhold, - og bekrefte disse. Slik har det vært både i kirke og samfunn. For meg er det viktig at kunsten er fri og sannhetssøkende. I en tid da sannheten stadig blir abstrahert er det viktig med en kunst som er

Peer Gynt i det øyeblikk han ser at løken ikke har noen kjerne, og skjønner at han selv heller ikke har noen kjerne, - et eksistensielt øyeblikk.

fri, og ikke bare en bekreftelse av tidsånden. Jeg opplever det slik at teknologien river ned det sant menneskelige. Det biologiske, kulturelle og åndelige blir alt tilpasset til en digital virkelighet. Selvfølgelig har kunsten mange sider. Den kan fungere som ren dekorasjon med estetisk kvalitet. Men store deler av den bør også være sannhetssøkende. Så hvis sannheten er samfunnskritisk, så blir også kunsten det. Når sannheten provoserer, så gjør også kunsten det. Kunstnerens oppgave gjennom sin kunst er å se noe som andre ikke ser. Jeg opplever det slik at det mest provoserende jeg har laget er skulpturer som handler om mor og barn, enten det er gravid kvinne eller en mor som lener seg over vogga med barnet i. Men en mors kjærlighet til sitt barn er sannhet, selv om samtiden vil

fortrenge den.

Det er mye frodighet og liv i Ferdinand Wyllers kunst. I atelieret i kjeller garasjen på Schia er man omgitt av høygravide kvinner, kvinner med barn på armen og barneansikter. Men her er også sterke følelser og intens smerte. Fortvilelsen lyser ut av flere av skulpturene. En serie gipsfigurer belyser mange av menneskelivets sider.

Ferdinand Wyller, med kona Ann-Cathrine fra Ulefoss og to barn, har nå bodd i Sauherad i seks år. Han forteller at han ikke har angret et sekund på at han flyttet til denne vakre bygda. Han skal fra torsdag 17. oktober, og i tre uker framover, ha salgsutstilling på Gulden Kunstverk på Steinberg mellom Hokksund og Mjøndalen. Utstillingen åpner kl. 19.00. Da skal multikunstneren Ferdi-

Skater

Henrik Ibsen

nand spille cello samtidig som en sjonglør skal opptre. Vel verdt å få med seg, tenker nå vi!

Du finner mer stoff og flere bilder på:
www.ferdinandwyller.no

-is-

Artikkelforfatteren

Thinker

 Bø kino viser film hver dag i Gullbring kulturanlegg i Bø.

Sjekk programmet på **www.bokino.no**

 Du kan også se programmet og kjøpe billetter på din smart-telefon.

Last ned appen eBillett fra Apple Store, Google Play kommer snart!

"Lik" oss på Facebook og få med deg alt som skjer!

Billettreservasjon: tlf. 35 06 03 90

Kirkens SOS
TILBYR:

Døgnåpen krisetjeneste
- på telefon 815 33 300
og via internett
www.kirkens-sos.no

•

Spennende arena
- for frivillighet

•

"God å snakke med"
Kurs i kommunikasjon
- for folk flest

Les mer på
www.kirkens-sos.no/telemark

JOKER NORDAGUTU

DIN NÆR BUTIKK

VELKOMMEN TIL EN TRIVELIG
HANDEL HER HOS OSS

ØNSKER DU VARETILKJØRING?

VI TILBYR DETTE FOR HELE
SAUHERAD OG VALEBØ

(KOMMER ET LITE PÅSLAG PÅ KR. 50,-)

RING OSS FØR ONSDAG KL. 18:00,
VAREUTKJØRING TORSDAG

TLF. 35 95 97 20 / 46 89 97 20

Beste hilsener fra
Randi og Geir, Gerd May og Thorleif.

- Klassisk akupunktur
- Barneakupunktur
- Triggerpunktbehandling
- Kopping • Moxabehandling

Klinikk
ANGELICA
SINENSIS

TLF. 47 39 61 66

Gamlegata 21, 3810 GVARV

MEDLEM AV

● AKUPUNKTURFORENINGEN

- Baderomsinnredninger
 - Pumper
- Varmeanlegg
- Sanitær

RØRLEGGERMESTER

HELGE KISFOSS A/S

3820 Nordagutu

Mob. 995 15 155

Priv. 35 95 96 15

Fax. 35 95 60 94

Alt

i sport og friluftsutstyr
for liten og stor

BRUKÅS SPORT A/S

Midt i Bøgata – 35 95 06 17

www.brukaas.sport.no

K. SKREDE AS

SYNSSENTER

3800 Bø - Telefon 35 95 03 12

Offentlig godkjent Optiker Gustav Skrede
NOF NKF

*Synsprøver
Briller - Kontaktlinser*

Undring

Av Grete Furuvald

*Den fyrste song eg høyra fekk,
den er borte, fullstendig vekk.
Men det var nok favoritten til mor,
da magen vokste og blei stor.*

*Hvem av oss små
forstår gamle barnesanger nå?
For hvem var gamle blakken
som strevde opp den bratte bakken?*

*Hvorfor klappe hender så det blir kake.
Vet ikke om det er så gøy å bake,
for den skal dyppes i fløte og smør,
så jeg hyler høyt: neimen om jeg gjør.*

*Hva er et fiskeskjær,
hvorfor fikk vi mange fisker der?
Det var visst jeg som dro,
men hadde ikke lyst på en eller to.*

*Hvorfor spørre lammet etter ull,
selv om det har kroppen full?
Det er ikke ferdig klær til mor,
heller ikke til far og lillebror.*

*Hvem er Mikkel Rev,
som hadde tavle og skrev brev?
Høres ganske rart,
men nå får jeg nok svaret snart.*

*For nå kommer Lukkøye og Jon Blund,
de får meg til å sove en stund.
Da kan jeg drømme søtt,
og får nok svar på alt det rare jeg har hørt.*

Bispevisitas i Sauherad!

Uke 36 skal biskop Stein visitere Sauherad og Nes sokn. Stein Reinertsen ble innsatt som biskop 27. januar i år, og var den første biskopen utnevnt av kirken selv, og ikke av Statsråd. Sauherad og Nes vil dermed være med på å skrive historie, siden dette er hans aller første bispevisitas.

Programmet ser slik ut:

TIRSDAG 3. SEPTEMBER

- Kl. 21.00 Gregoriansk kveldsbøn i Nes kyrkje.
Kl. 21.15 Samtale med soknediakonen

ONSDAG 4. SEPTEMBER

- Kl. 08.30 Stabsmøte på kirkekontoret på Akkerhaugen
Kl. 11.00 Formiddagstreff på Nes menighetshus. (se egen omtale)
Kl. 13.00 Besøk på Sauherad barne- og ungdomsskole.
Kl. 16.00 Middag på Evju for soknerådet, staben og biskopen sitt følge.
Kl. 17.30 Soknerådet møter biskopen. Evju bygdetun.
Kl. 20.00 Åpent møte for alle. Biskopen inviteres til samtale om «Sauherad og Nes menighet sin vei framover - tanker og visjoner». Kaffe og prat. Evju bygdetun.

TORSDAG 5. SEPTEMBER

- Kl. 08.30 Møte med Sauherad kommune.
Kl. 10.00 Samtale med soknepresten.
Kl. 11.00 Andakt på Sauherad Bygdeheim.
Kl. 12.00 Lunsj på Sagavoll. Møte med elevene.
Kl. 14.30 Besøk på Telefrukt. Informasjon om Apple Aid.

- Kl. 16.00 Middag med kommunen.
Kl. 18.00 Konfirmantsamling på Nes menighetshus.

SØNDAG 8. SEPTEMBER

- Kl 11.00 Festgudstjeneste i Sauherad kirke
- Biskop Stein Reinertsen
 - Prost Asgeir Sele
 - Kirkens betjening
 - Sangere og musikere
 - Minikantoriet
 - Nattverd

- Takkoffer til menighetens misjonsprosjekt.
- Visitasforedrag ved biskopen

Etter gudstjenesten inviterer soknerådet til kirkekaffe på Nes menighetshus.

Sist gang det var bispevisitas i Sauherad var i april 2002, med Olav Skjevesland som biskop. En bispevisitas er en festreise, men først og fremst handler det for biskopen om å se menigheten som folkekirke i vår tid, - med nåtidens utfordringer. Formålet med bispevisitasen er at biskopen skal støtte, inspirere og veilede menigheten og ansatte, og bidra til å gjøre kirkens nærvær synlig i lokalsamfunnet.

Soknepresten har ansvar for at det skrives en visitasrapport som legges fram for biskopen i forkant av visitasen. Denne visitasmeldinga sier noe om arbeidet siden forrige visitas og skal bidra til analyse, vurdering og strategisk tenkning. Dersom noen har lyst til å lese denne,

kan dere henvende dere til Kirkekontoret.

Det er viktig å merke seg de møtepunktene der «folk flest» kan få møte biskopen i løpet av visitasuken:

**Åpent møte på Evju bygdetun
onsdag 4. september kl 20.00**

Åpent møte for alle. Tom Arne Møllerbråten inviterer biskopen til samtale om «*Sauherad og Nes menighet sin vei framover - tanker og visjoner*». Kaffe og prat.

**Festgudstjeneste i Sauherad kirke
søndag 8. september kl 11.00**

Vi kan love god sang, gjennomtenkt preken og et visitasforedrag som hjelper oss til å stake opp videre kurs for kirka i Sauherad og Nes. Soknerådet stiller med kirkekaffe på Nes menighetshus etter gudstjenesten. Her blir det hilsnings, musikk, mat og prat. Vel møtt!

Vi gleder oss til viktige dager, og ber om Guds velsignelse over bispevisitasen i Sauherad og Nes 2013!

KJERNEHUSET

er åpne under Norsk Eplefest
på Gvarv 28. september 2013

Koseleg utekafe med servering
av lunsj, te, kaffi og kaker.

3800 Bø - Tlf. 35 95 02 12

Slaatune Trevarre

Oredalen - 3810 Gvarv

Telefon 95 94 38 71

Rune Kigen-Lien

Vi skreddersyr
bad • kjøkken • møbler

O.S.V.

Nes Menighetshus

3810 Gvarv

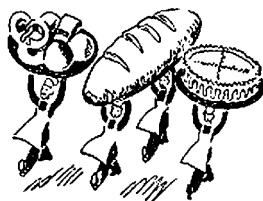
Bankgiro 2675. 65. 16441

Postgiro 3 88 02 91

LEIE AV HUSET:

Kontakt Gudrun Midtbø

Tlf: 91 15 07 54 eller 35 95 62 79

Gvarv Bakeri

Telefon 35 95 53 21

Husnummerskilt

*Ekte emaljeskilt og
standard skilt i aluminium*

Holtskog Nyhuus Design Ans

Nyhusvegen 9, 3810 Gvarv

Tlf. 3595 6154, post@holtskog-nyhuus.no

akademika

Bøker er den beste gaven!

Bøgata 52 - 3800 Bø

Tlf: 35 06 00 80

e-post: m-tbopas@online.no

AUTORISERT
REGNSKAPSFØRER

Ingrid E. Kaasa

3810 GVARV

35 95 51 18/ 35 95 59 17

Helsing for 50 år siden

Diakonien

Etter diakonirådets landsmøte i Oslo og våre to diakonikurs, i Morgedal og Mandal, som har satt dype spor etter seg, er det naturlig å spørre: Hva følger etter dette? Og hva kan vi gjøre?

Gud har gitt oss et direkte kall til tjeneste som vi ikke må la oss gå forbi. Diakonia betyr tjeneste og det er selve tjenestens ånd og vilje som er kjernen i Jesu liv og gjerning.

Vi er i diakoniens år. La oss slå fast at diakonien er en del av evangeliet, og at det som forkynnes, det skjer. Diakonien må få sin plass i forkynnelsen, forat den også kan bli plassert og praktisert i menigheten. La oss om ikke annet, så ihvertfall love å gjøre en ting i diakoniens år. Alle kan gjennomføre en diakoniens dag. 13. søndag etter Trefoldighet har vært anbefalt som menighetens diakonidag. En kan selvfølgelig velge en annen dag om det passer bedre, og eventuelt legge det opp i samband med en diakoniuke.

Konfirmantførebuing

Det blir vanskelig å få ordna konfirmantførebuinga heilt greitt i vinter. Framhaldsskoleelevane i Nes får skolefri kvar tyrsdag og Sauherad kvar torsdag; men mange konfirmantar går realskolen i Bø og i Notodden og har ingen heil fridag.

Ein vil førebels prøve denne ordninga: Innskriving Nes (Bygdeheimen) tysdag 20/8 kl. 15.45. Innskriving Sauherad (kyrkja) torsdag 22/8 kl. 9.15. Innskriving Hjuksebø (skolen) torsdag 22/8 kl. 16.45.

Realskoleelevane i Notodden lyt då møta til Hjuksebø. Kan hende høver det for nokre å kjøyra med presten.

Realskoleelevane i Bø møter til Nes.

Soknepresten.

Velkommen til babysang!

Nytt babysangkurs starter mandag 16.september! Vi ønsker alle babyer og foreldre velkommen til samlinger med rim og regler, vuggesanger og bevegelsessanger. Babyen liker nettopp din stemme, sangstemme kreves ikke!

Vi synger og leker sammen i ca 30-40 minutter, etterpå blir det litt mat og prat. Dette er en del av trosopplæringen i Sauherad og Nes menighet, og er et tilbud for hele kommunen, drevet av frivillige medarbeidere.

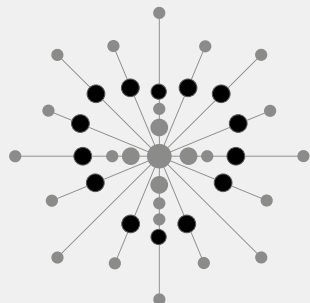

- Sted:** Nes menighetshus
Tid: Mandager kl 11.00. Vi starter 16.september og møtes annenhver uke fram til jul.
Målgruppe: Babyer fra 0-1+ år
Pris: kr. 200,-. Da får du også babysang-CD'en «Gynge litegrann»

Påmelding og spørsmål til livmerete@hotmail.com, mobil 936 06 561.
Påmelding innen 13.september.

Velkommen!

Hilsen Kjersti Blom Kåsin og Liv Merete Høie Rønning

STØRST AV ALT

TRUSOPPLÆRING I DEN NORSKE KYRKJA

Boka om stulslivet på Sauheradjella er klar:

Til stuls på Sauheradjella er en bok for bygdefolk og alle som brenner Sauheradjellas flotte natur til rekreasjon sommer og vinter.

Stuldreli har en svært lang tradisjon på Sauheradjella. Hei fram til 1966 dro folk og fe til stuls sommertid. Helge Markussen og Thorbjørn Wahlstrøm har i samarbeid med en rekke bygdefolk, gjort et grundig arbeid med innsamling av stoff for de 15 mest kjente sommerstulene på bygdas område.

Her finner du blant annet stoff om:

- Stulenes betingelser
- Stulvene.
- Eierforholdene.
- Fossum Verke oppkjøp.
- Intervjuer med en rekke personer som opplevde det aktive stulslivet.
- Et svært rikt bildemateriale.

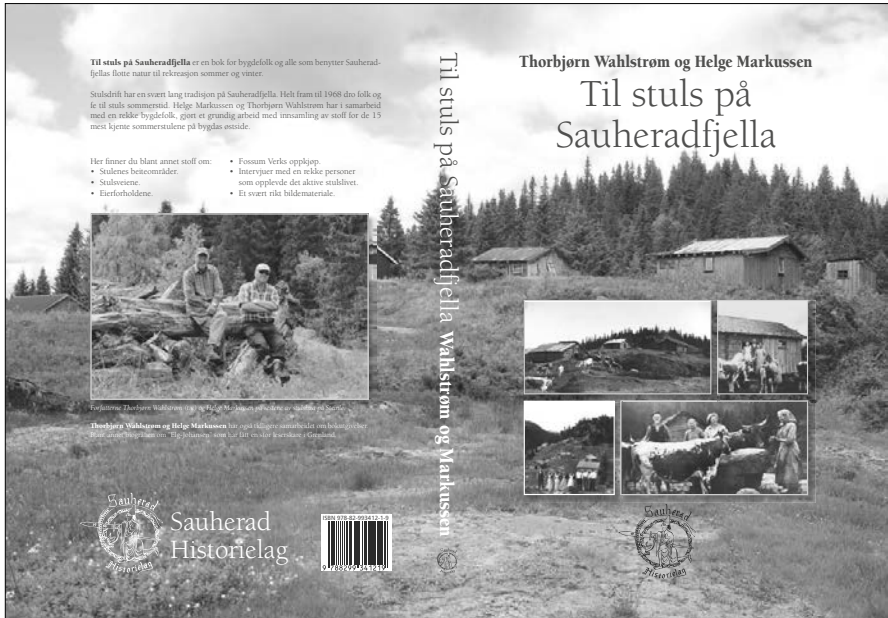
Forfatterne Thorbjørn Wahlstrøm og Helge Markussen har gjort et grundig arbeid med innsamling av stoff for de 15 mest kjente sommerstulene på bygdas område.

Thorbjørn Wahlstrøm og Helge Markussen har gjort et grundig arbeid med innsamling av stoff for de 15 mest kjente sommerstulene på bygdas område.

Til stuls på Sauheradjella Wahlstrøm og Markussen

Thorbjørn Wahlstrøm og Helge Markussen

Sauherad Historielag

Styret i Sauherad Historielag vil gjerne informere om at boka om stulslivet på Sauheradjella snart er til salgs, pris kr. 300.

Boka vil bli presentert på Norsk Eplefest på Gvarv lørdag 28. september.

Kontakt gjerne ein av oss i styret om kjøp av boka:

Eivind Lønheim	913 48 216
Ole Thor Ripegutu	452 08 993
Gunhild Haugerud	992 63 518
Asbjørn Dyrud	951 88 151
Halvor Bringa	958 13 635

<http://www.sauherad.historielag.org>

**NORSJØ
SAG OG HØVLERI**

3810 Gvarv - Telefon 35 95 54 50

Trelast - Bygningsartikler

www.Fimex.no

Utstyr til frukt og bær dyrkere

olav@fimex.no

Telefon 957 07 000

Drosje

Drosje

Sauherad-Taxi

Telefon

97 10 60 00

Alt i restaurering
og nybygg

**Løvold
Bygg**

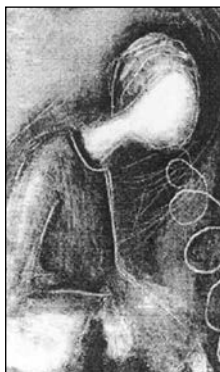

Sagatun - 3810 Gvarv

Telefon 35 95 56 35

Mobil 917 27 736

Fax 35 95 51 40

Tåler å høre ALT!

Sladrer ikke!

Ring 815 33 300

eller

skriv en SOS-melding via

www.kirkens-sos.no

Kirkens SOS

VI ER HER – ALLTID!

HVOR ER DETTE?

Rett svar på side 404

Hvor finner vi denne idylliske plassen?

EEK TRANSPORT AS

☎ 035 95

Vi er best på tid!

www.eektransport.no

Formiddagstreffene på Nes menighetshus

Høsten 2013

Tirsdag 27. august kl. 11.00:

Seniorkonsulent Torill Solli Haugen holder andakt og forteller fra Normisjons seniorturer til Uganda. Kollekt til menighetens misjonsprosjekt i Ecuador.

Onsdag 4. september kl. 11.00:

Andakt ved Berit Bjørnerud. Spørretime med biskop Stein Reinertsen. Visitasglimt i bilder. Sangprogram. Dette formiddagstreffet blir på en onsdag på grunn av bispevisitasen.

Tirsdag 24. september kl. 11.00:

Jon Bjones forteller om arven etter Ivar Aasen. Allsangprogram med tekster av Ivar Aasen ved Jorid Vale.

Tirsdag 8. oktober kl. 11.00:

Olav Solberg forteller om 200 årsjubilanten Jørgen Moe.

Tirsdag 22. oktober kl. 11.00:

Johannes Sand forteller og viser bilder fra Nepal.

Tirsdag 12. november kl. 11.00:

Andakt ved Ivar Solbu. Eilev Erikstein forteller om pilegrimstradisjoner og erfaringer i Vest-Telemark.

Tirsdag 26. november kl. 11.00:

Kjersti Versto Roheim forteller om Sagavoll folkehøgskole gjennom 120 år.

Tirsdag 10. desember kl. 11.00:

Førjulskonsert ved musikklinja på Sagavoll.

På alle Formiddagstreff er det god servering, og god tid til å prate med hverandre. Noen ganger er det loddsalg, andre ganger kollekt. Behov for skyss kan ringes til Nes menighetshus (tlf. 35 95 52 34) fra kl. 10.00 på treffdagen.

Velkommen!

Onsdag 4. september 2013 kl. 11.00 på Nes menighetshus

Biskopen svarer på spørsmål

I forbindelse med bispevisitasen i Sauherad og Nes sokn deltar biskop Stein Reinertsen på Formiddagstreffet på Nes menighetshus. Sokneprest Berit Bjørnerud holder andakt, og det blir som vanlig god mat. Og det blir noen korte bildeglimt fra tidligere tiders bispevisitasen i Sauherad. Biskop Stein vil svare på spørsmål fra forsamlingen. Alle som vil spørre biskopen om tro, kirke, samfunn... er hjertelig velkommen til det. Her er det stor frihet når det gjelder tema. Og synes man det er vanskelig å stille spørsmål i forsamlingen kan spørsmål leveres skriftlig til møtelederen.

Velkommen til to spennende timer!

• rørleggerarbeid • flislegging • muring m.m.

Totalrehabilitering av bad!

Har du en badedrøm?

Vi oppfyller den...

Vi kommer på befaring eller ta gjerne en tur innom oss for en prat. Planleggingen ordner vi sammen og gir dere uforbindelige tilbud.

AUNE RØR

Fagområder:

✓ Sanitæranlegg

✓ Varmeanlegg

✓ Pumpeanlegg

✓ Service oljefyr

✓ Kjerneboring

3810 GVARV • Tlf.: 35 95 58 00 • Fax: 35 95 63 04

Bademiljø

Soknerådet inviterer til høstens

Bibeltimer

Mange synes det er vanskelig å forstå Bibelen. Vi ønsker å tilby menigheten god bibelundervisning. Her forutsettes det ikke at du kan mye fra før. Det blir også lagt til rette for spørsmål og samtale etter undervisningen. Litt kaffe og enkel servering blir det også.

Tema denne høsten: **Skyld og skam**

Vi opplever at mange sliter med skyld og skam. Ikke sjelden er dette også relatert til Gud og tro. Hva sier egentlig Bibelen om emnet?

Torsdag 12. september kl. 19.30 på Nes menighetshus

Torsdag 17. oktober kl. 19.30 på Sunds bedehus

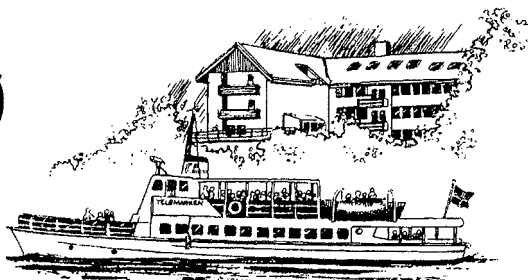
Torsdag 14. november kl. 19.30 på Nes menighetshus

*Når noe skal skje, når du har en anledning, – eller når du bare vil
ha god mat i hyggelige omgivelser:*

Da er du alltid velkommen til

Norsjø Hotell!

– kanskje kombinert med en tur med M/S «Telemarken» –

3812 Akkerhaugen - Telefon 35 95 50 00 - Telefaks 35 95 50 01

Kulturtilbud til små og store

Kulturetaten i Sauherad kommune er nå lokalisert i ei brakke ved Sauherad barne- og ungdomsskole på Goarv. I brakka er det kontor for kultursjef og rektor i Kulturskolen Hilda Sørum, inspektør og teamleder Trond Villa og museumsstyrer og kulturarbeider Jorid Vale. Det er også personalrom for kulturskolens øvrige lærere. – Dette blir kjempebra, vi er innstilt på å bruke alle tilgjengelige ressurser, sier kultursjefen til Helsing.

Undervisningsrommene er lokalisert til samfunnshuset. – Her er det pusset fint opp, men lyse lokaler som har god akustikk. Vi har også fått en container! Det er musikkens svar på fotballens ballbølge. Containeren er slik at den både kan brukes til akustisk og forsterket musikk, men den egner seg nok best for musikk som kommer ut gjennom høyttalere. Lokalet er lydisolert slik at man tar vare på miljøet også utenfor. Og det er skikkelig ventilert. Det er ikke kulturskolen som eier containeren, den er til bruk for alle og enhver. Ved at vi har fått denne containeren har vi fått et øvelokale til i bygda for alle de som ønsker å spille i band. I containeren blir det montert musikkkanlegg, så kan de som ønsker spille bare plugge inn sine instrumenter, forteller Hilda Sørum.

– Det skjer mye i kulturskolen, dette året kommer vi med flere nye kurstilbud i et håp om å nå ut til stadig nye brukergrupper. Sist skoleår hadde vi omtrent 160 elevplasser. Det regner vi med å øke i år. Tilbudene på piano, gitar og andre band-instrumenter er fortsatt svært populære. For tiden er det litt labert på folkemusikkinstrumentene. Sist år hadde vi én elev på hardingfele. Slik det ser ut nå blir det minst 100 % økning denne høsten, smiler Hilda. – Men vi har fortsatt ledige plasser. Det har vi også på treblåserinstrumenter. Tilbudet om matkurs med tittelen Kul Mat vil bli gjennomført som

Trond Villa, Hilda Sørum og Ann Cathrine Haugland Andersen på trappa til Kulturetatens kontorbrakke.

et helgekurs med Jorid Vale som lærer.

– Uansett hvordan høstens Stortingsvalg går så kommer Kulturskolene til å vinne. Begge de politiske blokkene har gjennom det nye Kulturloftet forpliktet seg på å satse stort på kulturskolene. Man tenker også at man både skal satse på de stor bredder, men også la de særlig talentene få blomstre. Dette gjør man gjennom storgruppeundervisning til å begynne med, og så mer og mer individuell oppfølging etter hvert som man viser sine talent. Gjennom Kulturloftet vil

- Denne containeren gir enda ett øverom for dem som ønsker å spille i band!

alle lever i 4. klasse få tilbud om en gratis kulturskoletime i uka, forteller inspektør Trond Villa. – Det skal ikke tas av skolen rammetimetall, så vi kommer til å legge tilbudet til rett etter skoletid på torsdager. For de som deltar på dette vil det bli ordnet med skoleskyss.

- Korps i skolen er også et slikt bredetilbud. Dette er et samarbeid mellom Gvarv skolekorps, skolen og kulturskolen. Sist år var det 20 elever i 3. klasse som deltok. Til høst blir dette et opplegg for både 3. og 4. klasse, - altså ca. 80 elever! Korpsset har kjøpt inn instrumenter for nærmere en halv million kroner. Det er små og tilpassede instrumenter.

- Et nytt tilbud denne høsten bli at vi skal sette opp en juleforestilling. Her skal skuespiller Hans Jacob Sand være instruktør. Dette blir et slags juleeventyr med lokal vri. Vi ønsker oss minst 20 deltakere fra 3. til 10. klasse. Øvingene starter etter høstferien og forestillingen vil bli vist i desember.

- Vi skal videreføre tilbudet om danseundervisning. Trolig blir det fire grupper: do de under skolealder (4-5 år), for

småskolen, mellomtrinnet og ungdomsskolen. Vi ønsker å ha minst 6-8 elever i hver gruppe. Rebekka Sørum skal være lærer. Hun er elev på danselinja på Skien videregående skole.

- Til høsten blir det et kurs for voksne som har lyst til å lære å spille ukulele. Det er en liten fire-strengs gitar som er blitt veldig populær i det siste. Det er også et billig instrument, for noe få hundrelapper kan man få kjøpt en brukbar utgave. Vi lager et kurs over ti onsdagskvelder. På ukulele er alle nybegynnere, så hvem som helst kan melde seg på, sier Trond Villa.

- Vi vil også gi tilbud om malekurs for voksne. Det er et samarbeid med Grisebusten Maleverksted på Valen i Bø. Billedkunstner Ann Cathrin Haugland Andersen forteller at navnet kommer av at griseføset er gjort om til maleverksted, grisen er bytta ut med paljett og pensel. – Det blir tre maleverksted. Det første starter 3. september og går over seks ganger. Det blir et innføringskurs i oljemaling. 14. oktober starter et kurs i akvarellmaling, også det over seks kvelder. Det tredje kurset, som starter 17. oktober, blir et kurs over åtte kvelder i akrylmaling. Her vil vi jobbe med mange forskjellige teknikker og la den store kreativiteten få blomstre. Kursene avsluttes med en utstilling, forteller Haugland Andersen.

- Vi kan gjerne lage flere kurs, her må folk gjerne komme med ønsker, sier Hilda Sørum. - Vi har mange ideer, men vi må vite at det er interesse. Kanskje noen vil lage nisser eller engler til jul, eller man vil lære å bake lefse eller male rosemaling, eller redesign av gamle klær. Kanskje kan vi ha kurs i hybelmat eller bålmat, - eller fluebinding for den saks skyld! Ta kontakt! Kom med innspill! Vi har et meget bredt kulturbegrep, avslutter kultursjef Hilda Sørum.

-is-

Arbeide med registrering av graver på kyrkjegardane

På kyrkjegardane i Sauherad er det snaue 4.500 graver; 2.560 i Sauherad og 1.950 på Nes. Me har pr i dag ingen oversikt over kor mange gravminner me har, men eg tippar at det ligg på ca 2.000. Dvs at det i snitt er to *graver* pr *gravminne*, og dette blir ofte omtala som *dobbeltgrav*.

Alt om graver og kyrkjegarder er regulert i *Gravferdslova* og «*Forskrift til lov om kirkegårder, kremasjon og gravferd*». Her står det m.a. at det er vårt (dvs. soknerådets ansvar) at «kirkegårder og bygninger på kirkegården forvaltes med orden og verdighet og i samsvar med gjeldende bestemmelser» (§ 3 i *gravferdslova*). Med «*gjeldende bestemmelser*» meiner ein her da både *forskriftene* og dei lokale *kyrkjegardsvedtektene*. Dei gjeldande vedtektene våre ligg på heimesida www.helsing.no

Me er også pålagt å ha eit *gravregister*, og eit slikt register har me. Men me ynskjer å gjere det enda betre, og har derfor satt i gang eit omfattande arbeid med å registrere og fotografere alle gravminna. Det er ein tidkrevjande, men interessant og ikkje minst nyttig jobb – både for oss og dykk. For ved å gå inn på heimesida vår www.helsing.no og deretter «gravferd» og «gravsøk», så kan søke opp nokon som er gravlagt og sjå bilde av gravsteinen. Denne informasjonen hentast da direkte frå gravregisteret, men det er berre den informasjonen som er offentleg som er søkbar. Anonyme gravlagde vil ein ikkje få informasjon om.

I dette registreringsarbeidet kjem me over graver som blir stelt, men som i vårt register står som sletta (dvs festeavtala er sagt opp) eller det er ingen som festar grava lenger (festar kan vere død t.d). Da blir grava merka med eit skilt med flg tekst «Denne grava er sletta og/eller har ingen festar. *Har du informasjon om denne gravstaden, ta kontakt med kyrkjekontoret.*»

Hensikten er nettopp at me ynskjer å bli kontakta av den som steller grava eller andre som kan gi oss nyttig informasjon. Og fleire har kontakta kyrkjekontoret og t.d. sagt at »-det er eg som steller grava til min avdøde, barnlause tante. Og det vil eg fortsette med, så da kan du sette opp meg som festar og sende rekninga til meg». Da blir sjølv sagt ikkje grava sletta, og me får tetta eit «hol» i gravregisteret vårt.

Det er altså eit stort, men nyttig arbeid me driv med no for å betre kvaliteten på gravregisteret vårt, og me er taknemlege for all hjelp me kan få frå dykk.

For meir informasjon om dette sjå heimesida vår www.helsing.no

Helsing kyrkjevevja

EVJU BYGDETUN
SAUHERAD

– Me leitar på Evju bygdetun –

”Sterke & svakare kvinnestemmer gjennom 100 år”

Kjente kvinnestemmer i 2013 som felespelar Annbjørg Lien, seier at ei av hennar store førebilete er felespelar Kristiane Lund. Ho var den siste av dei store felespelarane her i Midt-Telemark med ei ubrotten line av musikktradisjon frå 1800 - talet og fram mot slutten av 1900.

Kristiane Lund blei født i Bø i 1889, og døde i 1976. Ho var heile livet ei frisk kjelde av god nasjonalmusikk. Ikkje bare som felespelar, men også som føregangskvinne, var ho med på å gjeva plass og respekt for kvinner som spela fele.

Kristiane kunne bogestroka på fela før ho lærte bokstavane, er det sagt. Ho var eit levande eksempel på god kombinasjon av musikkarv og -miljø der ho stilte opp til fyrste skuledag med fela under armen, som ho hadde fått av far sin bare seks år gamal.

Kristiane stilte på kappleik på Notodden som fyrste påmeldte jente saman med Bergit Bråten frå Hjuksebø, begge 14 år gamle. Som spelemann gav ho liv til musikken, samstundes som musikken var hennar eige liv. Kristiane var svært god til å spele danseslåttar og spela ofte i bryllaup og andre store festar. Ho gjorde nasjonalmusikken og fela til eit sjølvsgatt innslag på livets høgtidsdagar.

Kristiane Lund (1889 – 1976) fotografert ved Møllargutstatuen på Nordagutu.

Spel, dans og bunader såg Kristiane på som heilskap. Ho oppmuntra jentene i Nes nasjonale dansarring til å ta i bruk beltestakkane etter oldemødrene sine. Det høvde godt når dei dansa springar.

Kristiane var første spelemann til dansarringen som blei stifta i 1951. Snart gjorde dei heimbygda og Telemark kjent over heile landet for spel, dans og bunader, slik dei framleis gjer i dag. Nes nasjonale dansarring, med Nils Flatland i spissen, visa seg fram med spel og dans i eit tabelå på Møllargutdagen ved Nes kyrkje i sommar. Mange av dei som kom med i dette ungdomsmiljøet under inspirasjon av Kristiane Lund er framleis aktive og inviterar nye med til kurs og øvingar i Fjoset på Evju Bygdetun på torsdagar.

Arven etter Kristiane Lund er framleis levande i Midt-Telemark.

Helsing Jorid

Kristiane Lund med en god slått på fela og ungdom i dans på Evju Bygdetun.

Nes nasjonale dansarring og Kristiane Lund laget flere «bondebryllup». Dette er på Ringane ved Gvarv. Kjøgemester Jon Evju går helt i teten, så følger felespillerne Tor Solheim og Kristiane Lund, brudgom Kittil Lindheim og brud Anne Hørte til hest.

Kjære venner i Norge!

Sola steiker med noen lette sommer-skyer dansende rundt seg, og den lange vinteren vi hadde i år er for lengst glem! Takk til dere som uansett vær og vind, opphold, medvind, motbør eller nedbør er med oss i giver- og bønnetjeneste. Gaver og bønner for evangeliets skyld er «en vellukt, et offer som Gud gjerne tar imot og som er til behag for ham» (Fil 4,18).

Nå er det jammen lenge siden forrige giverbrev! Litt for lenge egentlig. En del av dere er vel til en viss grad oppdatert gjennom «Nytt fra Estland» i Misjonstidende. Vi beklager uansett forsinkelsen! Som vanlig gjør vi det sånn at Ave og Magne skriver (hovedsakelig) om arbeidet i Saku, mens Tiina forteller fra Mustamäe.

Når vi ser tilbake på det siste halvåret i **Saku**, så har det skjedd ganske mye. En av de største gledene har vært at vi nå er offisielt godkjent som selvstendig menighet i den estisk-lutherske kirka. I Estland er det vanlig at menighetene tar et apostelnavn, og vi har tatt navnet til Thomas – han som gikk fra tvil og skepsis til å bekjenne Jesus som Herre! Man kan si det er noe programmatisk i det, og et ønske og bønn for Sakus befolkning.

Det å bli selvstendig menighet er et viktig skritt i forhold til det som er vårt oppdrag i Saku, nemlig menighetsplanting. Nå er forsåvidt planting skjedd. Men som dere med atskillig grønnere fingre enn oss sikkert vet, så er det ikke bare å plante en plante og la det stå til. Nå begynner en ny fase i arbeidet, hvor det gjelder å gi planten de beste vekstbetingelser, så den kan vokse seg moden både i dybden, høyden og bredden. Vi

er heldige som kan ta lærdom av erfaringene Mustamäe-menigheten har gjort og gjør – vi er jo i en ganske lik situasjon! I og med at vi har blitt selvstendig menighet, har vi også fått eget menighetsråd. Hjemmeside er også på trappene. Infotavle har vi akkurat kommet på plass, og Magne er blitt offisielt godkjent av biskopen som Saku menighets prest.

Sist helg gikk ungdomsfestivalen Jäpe av stabelen. Det er Estlands største kristne ungdomsleir, med over 150 deltakere. På deltakerlista var omlag 20 ungdommer som på en eller annen måte er knyttet til arbeidet i Mustamäe og Saku – og det er det bare å takke vår Herre for. Dette er blant annet en frukt av gospelkorarbeidet i de to menighetene, som dette skoleåret har vært ledet av NMS-ettåringen Lisa Daland fra Søgne. Vi håper at erfaringene og møtene med andre kristne eller søkende ungdommer på leiren kan styrke deres tro, og at veien etter hvert vil gå til dåp og konfirmasjon - og opptakelse i menighetene - for disse ungdommene. De aller fleste var i hvert fall kjempefornøyde med leiren!

I Saku hadde vi denne våren en eneste konfirmant. Hun heter Maarit Thetloff, og ble døpt og konfirmert i gudstjenesten den 9. juni. Selvfølgelig skulle vi gjerne ønsket oss flere konfirmanter, selv om èn konfirmant er et helt normalt tall i Estland. Dåp og konfirmasjon er nemlig ikke folkelig tradisjon her på samme måte som i Norge. Men vi velger å se framover: Nå som vi har blitt egen menighet, er det lettere å kommunisere lokalt i Saku hvem vi er. Og vi har dessuten allerede kontakt med flere mulige katekumener for neste år.

Søndagsskolen går veldig bra. Ave leder et flott team av unge søndagsskolelærere, og noen av barna kommer gjerne en time før det starter - for virkelig å få maksimalt utbytte! På det meste denne sesongen har det vært 17 barn, men så mange har vi egentlig ikke plass til i det gamle, lille bedehuset vi bruker... Så nå håper vi at det blir fortgang i kirkebyggesaken her i Saku også. Tingene har stoppet litt opp, mens vi venter på at staten forhåpentligvis skal overdra tomte til kommunen. Hvis de så gjør, har i alle fall kommunen lovet at ei kirke skal kunne bygges på den – under den forutsetning at menigheten og våre venner i inn- og utland står for byggingen. Kommunen vil nemlig bare bidra symbolsk selv – med 1 euro!

Vi har hatt rekordmange besøk fra utlandet dette semesteret. Det må vel bety at det er noen som tenker på oss. Det har vært vennskaps- og givermenigheter. Takk for sist til dere fra Stokka menighet for hyggelig samvær i starten av juni! Og ellers vil vi trekke fram besøket fra Søgne gospelkor og flotte felleskonserter med Mustamäe og Saku gospelkor i slutten av april.

Så kommer noen ord fra **Mustamäe** også. Det siste halvåret har vært veldig travelt, men en bra tid for menigheten. Aktivitetsnivået har steget ganske mye i forhold til tidligere. I det følgende vil jeg trekke fram noen punkter som har vært ekstra viktige, eller som har vært nye oppdrag det siste halvåret.

Diakoni. I februar kom vi i gang med regelmessig veldedighetsarbeid. En gang i uken deler vi ut matpakker til fattige, og en gang i måneden deler vi ut klær og sko til alle som trenger det. Det er veldig mange mennesker som lever under

fattigdomsgrensen og såvidt klarer seg i livet, derfor synes vi at det er viktig å gjøre en liten innsats for å lindre lidelsene i verden. Via det arbeidet har vi hatt mulighet til å komme i kontakt med ganske mange mennesker, og vi håper at det hjelper dem å ta et steg nærmere Gud. Det er ikke mye åndelig vi får gitt dem, men vi ønsker Guds velsignelse til hver enkelt av dem som kommer for å hente matpakker, og deler ut informasjon om aktivitetene i menigheten. En dag må jo noen frø slå rot.

Så har vi hatt en mødregruppe ledet av en finsk misjonær. Hos oss er det en del alenemødre med mange utfordringer. De trenger opplæring i alt mulig, støtte og sjelesorg. De søker kirken, men de trenger mye mer enn bare en søndagsgudstjeneste, og noen trenger hjelp først, og etterpå finner de veien til kirken. Den finske misjonæren kan hjelpe oss litt til i høst, men videre bør vi finne en ny leder. Vi vet ikke ennå hvem det kan være.

I Mustamäe har vi faktisk kommet til et punkt der vi har mange mennesker, både barn og voksne, som vi kan jobbe med, men vi har ikke nok folk som kan være gode ledere og støttespillere for dem. Flere av våre medlemmer trenger selv å vokse i tro først. De er ikke klare til å ta lederansvar ennå. Her passer dette bibelverset utmerket for oss: «Høsten er stor, men arbeiderne få. Be derfor høstens herre sende ut arbeidere for å høste inn grøden hans.» (Matt 9,37-38) - Vi venter på bønnesvar her.

Barna. Barnearbeidet har gått veldig bra hele året. Vi har hatt regelmessig søndagskoletimer og familiegudstjenester. I juni hadde vi 19 barn på en ukes leir på en liten øy nord for Tallinn. De fikk skik-

kelig bra bibelundervisning, alle barna kunne prøve seg selv på sang, dikt og drama, alle fikk sitte på en motorsykkel og kjøre på stranda sammen med eieren av leirstedet, vi hadde spennende aktiviteter, og ikke minst en morsom og spennende tur rundt på øya med en gammel lastebil. Det ble en suksess!

Neste uke skal vi ha en barneleir til - i Tallinn. På den første leiren fikk vi hjelp av noen gode ledere fra andre menigheter. Neste uke må vi klare oss selv, og det blir utfordring, fordi vi har få erfarne voksne ledere. Barna ville vært på leir hos oss hele tiden, hvis vi bare hadde gitt dem mulighet til det.

Kirke. Parallelt har vi jobbet med arkitekturkonkurransen. Nå har vi fått inn 31 utkast til kirken vår, og i august skal vi endelig bestemme hvilken kirke vi vil ha. Denne konkurransen har vært viktig for oss, fordi det har gitt oss mulighet til å spre informasjonen på en helt annen måte og skape flere støttespillere til prosjektet.

Det er flere i området hvor kirken skal bygges som har skrevet protestbrev til kommunestyret og sagt at de ikke vil

ha kirke der, spesielt på grunn av at det er en barnehage og en skole nesten like ved. Slik tenker en del av befolkningen. Det er et slikt samfunn vi lever i, men vi må ikke la oss skremme av det, og bare gå videre.

8. september blir det en stor fest på kirketomta: Vi skal ha marked, konserter, utegudstjeneste, og dagen slutter med en klokkekonsert. Samtidig blir kirken vår «tegnet» av sangerne på tomta. Da blir det spennende å se hvordan de som bor der rundt omkring i blokkene vil reagere. Jeg håper at Gud hjelper oss til å møte dem som er i mot med kjærlighet, slik at deres hjerter blir forvandlet.

Gjester. Takk også fra oss i Mustamäe menighet for alle som har kommet og besøkt oss, og beriket gudstjenestene våre! Vi synes at det er veldig hyggelig. Flere av oss vil begynne å lære norsk og noen har allerede begynt :).

Og hjertelig takk for deres trofaste bønner og støtte til menigheten vår!

Gud velsigne dere rikelig.

Tiina Klement, Avo og Magne Mølster
Estland, 18. juli 2013

Bønnetemaer:

- At Guds vilje vil skje i alt, ikke minst i spørsmålet om eget kirkebygg i Saku.
- For vår nye ettåring, Miriam Valle Landmark, og hennes tjeneste i Mustamäe og Saku.
- Om nye dåps- og konfirmasjonskandidater i Mustamäe og Saku.
- For oppstarten av Mustamäe gospelkor og Saku gospelkor denne høsten.
- For de eldre i menighetene og deres helse.
- For den videre utviklingen i familiearbeidet og familiegudstjenestene.
- For at vi får et bra kirkeprosjekt i Mustamäe, og en dyktig og samarbeidsvillig arkitekt.
- For Mustamäes barneleir 22.-26. Juli og familieleir i august.
- At vi får flere dyktige medarbeidere i menighetene våre.

Konfirmantjubilanter 2013

Konfirmanter i Nes 4. oktober 1953

Magnhild Dalen
Arnhild Ingebjørg Fosstveit
Gunhild Holtan
Kirsten Hildegunn Kaasa
Ingebjørg Anny Langkås
Anlaug Næs
Kirsti Marie Pladsen
Gunhild Prestholt
Ingeborg Marie Storåsen
Astrid Elisabeth Vreim
Sigrun Ødemotland
Dagfinn Arnulf Dørdal
Kjell Hallvard Kittilsen
Hallvard Andreas Kåsin
Harald Laskemoen Heiner
Sveinung Norendal
Arne Nystad
Ragnvald Odden
Peter Sevattal
Arnt Snippen

Konfirmanter i Sauherad kirke 11. oktober 1953

Ingeborg Akkerhaugen
Ingerid Lilly Margrethe Dale
Inger Marie Fauske
Margit Konstanse Flatland
Gunhild Flåta
Ingebjørg Kaasa
Magnhild Moen
Gunvor Klara Rui
Inger-Johanne Sauar
Ragnhild Sauar
Anne Marie Slaaen
Aashild Ingrid Solheim
Gunvor Sæther
Svein Akseth
Peder Dalen
Ronald Eek
Halfdan Arnt Løwe Hauen
Hans Åsmund Haugen
Jon Jonsås
Gunnar Kaasin
Ragnar Arvid Liljedal
Kristoffer Løkka
Anund Sunde
Kittil Sunde
Hans Åsen

Konfirmanter i Sauherad kirke 5. mai 1963

Foran fra venstre: Jorunn Sveen, Karin Margrethe Larsen, sokneprest Knud Tjomsland, Reidun Alice Askildt og Karin Gunvor Sveen.

2. rekke: Anne Vålanes, Olaug Slåtta, Borgny Haugen, Ingebjørg Havrås, Bjørg Anlaug Klevar og Ingebjørg Løkka.

3. rekke: Tone Alfhild Haukoik, Gunvor Nystad, Margit Nystad, Arne Johan Sinnerud, Magne Elvestad og Ragnar Steinstad.

4. rekke: Lars Petter Koslung, Oddvar Kåsa, Lars Harald Ruud og Dag Folkvars Rugtveit.

Bak: Magne Ingoard Vassend, Magne Tveit, Halvard Engh, Olav Slaaen, Hallvard Kristian Ripegut, Åsmund Deilrind og Torbjørn Lia.

Konfirmanter i Nes kyrkje 9. juni 1963

Foran fra venstre: Anbjørg Prestholdt, Margareth Tresland, Margit Birgith Odden og Liv Ingeborg Teksten.

2. rekke: Gunvor Dorthea Haugerud, Gunhild Huset, Guro Nordli, sokneprest Knud Tjomsland, Ingebjørg Hellkås og Aud Birgit Underberg.

3. rekke: Inger Stange, Sigrun Berit Linde, Anlaug Jorunn Flaathen, Arne Næs, Ingebjørg Enggrav, Ingeborg Dalen, Marit Anstensen og Berit Haugerud.

4. rekke: Magne Næs, Torleif Tjønnemark, Nils Torstein Underberg, Harald Verpe og Arvid Langkaas.

Bak: Helge Stange, Alf Sverre Løvold, Torleif Lie, Hans Olav Lauritzen, Harald Bergan, Harry Bjørnfeldt og Knut Kåsin.

Berit Bjørnerud

Kjetil Nyhus

Anders Høibo

Leif Raustøl

Sigrid Sendler

DEN NORSKE KYRKJA

Sauherad og Nes sokn

Kirkekontoret - Idunsvoll 3 - 3812 Akkerhaugen
post@sauherad.kyrkja.no • www.helsing.no

Kyrkjeverge Trond Magnus Haugen, tlf. 35 95 70 80 / 93 85 55 04
E-post: kyrkjeverje@sauherad.kyrkja.no

Sokneprest Berit Bjørnerud tlf. 35 95 70 81 / 97 67 46 60
E-post: sokneprest@sauherad.kyrkja.no

Prest Leif Raustøl, tlf 35 95 70 84 / 46 63 45 48
E-post: l-rausto@online.no

Diakon Ivar Solbu, tlf. 35 95 70 82 / 93 28 52 02
E-post: diakon@sauherad.kyrkja.no

Kantor Sigrid Sendler, tlf. 35 95 70 83 / 93 60 54 55
E-post: kantor@sauherad.kyrkja.no

Kyrkjetenar Kjetil Nyhus, tlf. 95 17 49 38
E-post: knyhus@online.no

Kyrkjetenar Anders Høibo, tlf 90 94 07 28
E-post: t-hoei@online.no

Sauherad og Nes sokneråd:
Leder Tom Arne Møllerbråten, tlf 91 57 11 57
E-post: tamollerbraten@hotmail.com

Ivar Solbu

Tom Møllerbråten

Trond M. Haugen

Slektens gang

Døpte

9. juni: Mads Emrik Yksøy Sauar
9. juni: Ole Martin Grønås Sauar
16. juni: Eirik Slemmelid Ringsevjen
16. juni: Sigurd Roe Øya
16. juni: Sondre Roe Øya
16. juni: Marlene Rauland-Furuvald Døpt i Lisleherad
23. juni: Inger Skogen
23. juni: Liv Storkaas Florucci
21. juli: Nikolai Georg Sandvin
1. august: Silje Kaasin

Vigde

29. juni: Ingrid Nistad og Halvor Ripegutu
13. juli: Linn Marit Grimsrud og Henrik Oskar Schei
27. juli: Caroline Hansen og John Kirkhus
27. juli: Rebecca Parker og Øystein Slettebø
3. august: Margrethe Høvik og Morten Singstad

Døde

7. juni: Aslaug Marie Eek f. 1944
18. juni: Oddvar Slaaen f. 1934
30. juni: Lars Hagen f. 1913
4. juli: Anne Stange Nordli f. 1921
9. juli: Heinrich Zeidler Davidsen f. 1918
11. juli: Anlaug Vaalanes f. 1922
16. juli: Arvid Gustavsen f. 1939
20. juli: Halvor Wåla f. 1929
25. juli: Rannveig Britha Løvold f. 1952
28. juli: Dorte Lima f. 1963
3. august: Eilev (Eilo) Kåsin f. 1945
8. august: Ambros Holtan f. 1936
13. august: Øyvind L. Haugen f. 1933

Helsing til Sauherad og Nes

Menighetsblad utgitt av Sauherad og Nes sokneråd.

E-post: diakon@sauherad.kyrkja.no

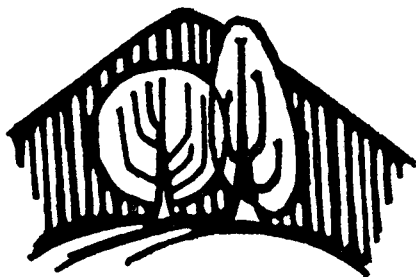
Redaktør: Soknediakon Ivar Solbu.

Kirkekontoret - 3812 Akkerhaugen - Telefon 35 95 70 82 / 93 28 52 02

Bankgiro: 2675 51 18949

<http://www.helsing.no>

Caspersens Trykkeri AS, Vikersund.

fra bygdene våre

Neste nummer av Helsing

kommer ut ca. 15. oktober. Stoff må være levert til redaksjonen innen 1. oktober.

Stoff kan sendes til:

Helsing v/Kirkekontoret
Idunsvoll 3, 3812 Akkerhaugen
eller på e-post:
diakon@sauherad.kommune.no

Stoff til advent-/julenummeret av Helsing må være levert til redaksjonen innen 25. november.

**Skreddersøm
av benkeplater,
laminat og heltre.**

se

treogportal.no

for mer info

TRE OG PORTAL AS

Oredalen 11, 3810 Gvarv

Man-fre 7-16

35 95 59 00

Hvor er dette:

Bilde på side 387

Bildet viser **husmannsplassen MOEN** under Sudistugu Haukvik på Akkerhaugen.

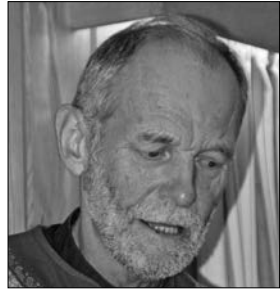
Bygdeboka forteller at Torjus G Moen (f. 1874) var den siste som bodde i Moen. Han var sønn av Gunnar Gunnarson (fra Kåsa under Haukvik) og Åste Larsdatter (fra Gvåla). Torjus var yngst av åtte søsken.

Torjus bodde på Moen til 1950-åra. Han døde på Bygdeheimen ca. 1962. Han hadde ikke arbeidsplikt, men betalte 25 kroner i året i leie. Han laget sopelimer og annet som han solgte. Han hadde sauer og noen bikuber. Han hadde også jord til litt grønnsaker og poteter.

Leif Raustøl tilbake i Sauherad

1. september begynner Leif Raustøl som prest i Sauherad og Nes sokn i halv stilling. Raustøl er godt kjent fra i Sauherad fra før. Høsten 2012 hadde han et tre måneders vikariat her.

Som mangeårig prest i Lunde kjenner han distriktet godt.

Kantor slutter

Sigrid Sendler slutter som kantor i Sauherad og Nes med virkning fra 1. oktober. Hun begynner da i ny stilling som kantor i en tysk menighet.

Sauherad og Nes sokneråd har startet prosessen med å finne hennes etterfølger.

GRENLAND FAMILIEKONTOR

Schweigaardsgt. 11, 3717 Skien.

Åpningstid: kl. 08.00–15.00, mandag–fredag.

Telefonvakt kl. 10.00–14.00 (onsdag 10.00–11.30).

Tlf: 35 50 58 70.

E-post: grenland.familiekontor@bufetat.no

Hjemmeside: www.familieliv.no

FAMILIEKONTORET I ØVRE TELEMARK

Garverivegen 12, 3850 Kviteseid.

Kontor i Kviteseid, Rjukan og Bø.

Timebestilling skjer til kontoret i Kviteseid hver dag mellom kl. 08.00–15.00

Tlf. 35 06 88 50.

E-post: familiekontoret.ovre.telemark@bufetat.no

Hjemmeside: www.vestfam.no

Kyrmess i Nes kyrkje søndag 15. september 2013 kl. 18.00

SYMBOLBRUK I NES KYRKJE

Årets Kyrmess i Nes kyrkje skal handle om symbolbruken i kirka. **Mikkel B. Tin** holder foredrag. Han er tilsatt ved høghskolen i Telemark.

Det blir servert frukt i pausen, før kvelden avsluttes med en liturgisk kveldsbønn.

Kollet til kulturarbeidet i kirkene.

Arrangementet er et samarbeid mellom Sauherad og Nes sokneråd og Telemark Kyrkjeakademi.

Mikkel B. Tin

NORSJØARKITEKTER SA

Strannavegen 460 3810 Gvarv tlf 3595 5600

post@norsjoarkitekter.no

www.norsjoarkitekter.no

Sivilarkitektene: Tor Helge Storkaas, Gunnhild Volden,
Olav H. Skjeldal, Ingrid Kvissel og Håvard Gjernes

NORDAGUTU VEL

Er du stiv og støl i kroppen?

Litt trim i varmt vann (+30 grader) gjør godt!

Torsdagsbadingen starter torsdag 19. september 2013 på Rehabiliteringssenteret på Nordagutu mellom kl. 18.00 og 20.00.

KJAPPTRIMMEN

«Gubbetrimmen» starter tirsdag 17. september 2013 på Sambruksanlegget på Nordagutu. Trim hver tirsdag mellom kl. 18.30 og 20.00

SANGKVELDENE PÅ SUNDS BEDEHUS

starter opp igjen fredag 20. september 2013 kl. 19.00

- * Andakt
- * Mye sang og musikk
- * Kaffe og kaker

*Evangelievennene og Sunds Normisjon
ønsker alle hjertelig velkommen!*

NYTT FRA

Norsjø

Ungdomssenter
og Vandrerhjem
3812 Akkerhaugen

Arrangement på Norsjø Ungdomssenter

Lørdag 21. september 2013

NORSJØDAGEN 2013

Stort loppemarked og auksjon på
Norsjø Ungdomssenter, Akkerhaugen

Dørene åpnes kl.11.00.

Salg av frukt og grønt, bakevarer m.m.
Kafeteria med salg av rømmegrøt, lapskaus, pølser og brød, kaffe
og vaffer.

Kl.13.00: Auksjon. Trekning av årets Norsjølotteri.
All inntekt denne dagen går til leirstedet, og en stor dugnadsgjeng ønsker
alle velkommen til en trivelig lørdag på Norsjø!

HVA SKJER PÅ AKKERHAUGEN?

Besøk

www.akkerhaugen.no

Hva skjer - Bilder fra gamle dager - historisk oversikt
arrangementer - Næringsdrivende på Akkerhaugen
Skoledebatten - lag og foreninger - dagens vær - EGO-koden
Idunshall - Naringen Revyteater - kultur/musikk og mye mer!

6. september 2013 kl. 21.00 holder «Operaguttungane» sin første konsert som gruppe

Nattopera i Nes kyrkje

Operaguttungane består av Erik Maxím Kronda, Sondre Tarald Johansen, Filip Natanael Håkestad og Tobias Omnes. Guttungane er 18-19 år, og er alle tidligere sangelever hos Anders Vangen i Porsgrunn. Vangen gikk som kjent bort tidligere i år. - Det har vært en tung prosess for oss alle sammen. Vi mistet ikke bare sanglæreren vår, men også en bestevenn, mentor og bauta i livet. Savnet er stort, men vi har fått enda en grunn til å synge finere enn før! kultursjefen til Helsing.

Selv er jeg født i Porsgrunn, men har bodd på Bergen på Gvarv fra jeg var seks år gammel, og frem til jeg flyttet til Skien for å studere musikk ved Skien videregående skole. Jeg møtte Anders da jeg var 12, som kjenning av pappa. Jeg hadde aldri sunget før, og hendene var ganske klamme da jeg møtte til time. Han så autoritær ut, og sang opera!

- Kan du synge dette? «na-na-na», sa Anders
- Jeg gjentok: «na-na-na»
- Sånn, da er det verste over!, sa Anders, og smilte så bredt og varmt som bare Anders kunne.

Erik, Tobias og Sondre foran, med medelev Mathias Fosso bak. Her på underholdningsoppdrag under morsdagen på Down Town senter.

generasjon operagutter, og blant dem en sauhering.

Billetter kr. 150,-
Kr. 20,- fra hver billett vil gå til Anders Vangens talentfond.

Vel møtt!

Tobias Omnes
på vegne av Operaguttungane.

Operaguttungane lover en underholdende konsert med mye sjarm, flotte arier og lette viser på norsk, italiensk, tysk og russisk. Noen vil kjenne formen fra konserter med Anders Vangen og Operagutta som har hatt stor suksess med sitt varierte repertoar. Nå er altså tiden inne til å høre neste

Ny pris til ungdom!

Sauherad kommune vil for første gang utlyse en egen pris for ungdom!

Retningslinjer:

1. Prisen tildeles unge inntil 25 år som inspirasjon for videre utvikling, og kan tildeles kulturutøvere med utpreget talent innenfor sitt felt. Dette kan være innenfor:
 - Musikk
 - Dans
 - Visuell kunst
 - Film / video
 - Scenekunst
 - Litteratur
 - Idrett og friluftsliv
2. Prisen skal være som en oppmuntring og ha som formål å motivere og stimulere til videreutvikling av den enkeltes talent.
3. Prisen tildeles ungdom som er bosatt i Sauherad, eller i spesielle tilfeller ungdom som er bosatt utenfor kommunen grunnet studier.
4. Prisen er på kr 10 000,- med tilhørende diplom.
5. Prisen kunngjøres i aviser og på nett.
6. Prisen utlyses på forsommeren, med **søknadsfrist 8. september**.
7. Foreslåtte kandidater offentliggjøres ikke, og prisvinner kunngjøres ikke før ved utdelingen.
8. Utvalg for oppvekst og omsorg vedtar hvem som skal tildeles stipend dersom verdig søker.
9. Prisen utdeles på Norsk Eplefest.
10. Prisen utdeles av ordfører og/eller kultursjef.
11. Dersom prisen ett år ikke deles ut, kan beløpet benyttes til andre kulturformål

Ta kontakt med kulturkontoret hvis du lurer på noe.
Telefon 94497966 / 35957727 Hilda

Se Sauherad kommune for søknadsskjema og retningslinjer:

- Trykke i ruta hvor det står kultur, idrett og fritid
- Scroll ned til du finner tjenester under venstremenyen.
- Trykk på Ny pris for ungdom!

«Øyeblikk av evigheten» på Galleri Nyhuus

Lørdag 21. september kl. 12.00 åpner årets høstutstilling. Utstillingen er åpen fredag til søndag kl. 12.00 til 18.00 til og med 6. oktober.

Tor Olav Foss stiller ut malerier, og har kalt sin utstilling «Øyeblikk av evigheten». Rolf Nerli viser grafikk og malerier. Utstillingen byr på maleriske betraktninger over tilværelsen og stemningsfulle natur- og landskapsskildringer. Salg av kaffe, te, eplekake og eplemost i kaféen.

TOR OLAV FOSS (1952) er født og bosatt i Furnes ved Hamar. Han har stilt ut i en rekke land og er innkjøpt til mange private og offentlige samlinger.

Hans arbeider reflekterer «øyeblikk av evigheten». Foss arbeider med lys og sakrale stemninger som hovedtema, forankret i mange års fordypning i antikkens filosofi- og mysterietradisjoner. Maleriene spenner over et bredt register fra naturalistisk figurativ til abstrakt.

Foss har utført kirkeutsmykninger, bl.a. malt sidealter i Grefsen Kirke Oslo og jubileumsutsmykning i Mariakapellet, Bliksvær i Nordland. Han har laget illustrasjoner til en rekke bøker og publikasjoner.

ROLF NERLI (1951) er født i Siljan og bosatt i Tønsberg. Han er utdannet ved Statens Håndverks- og Kunstindustriskole og Statens Kunstakademi i Oslo. Han har stilt ut i mange land og er innkjøpt av blant annet. Nasjonalgalleriet, Riksgalleriet, Norsk Kulturråd og Statens Konstråd i Sverige. Årets Nobelkunstner i 2008.

Mange kjenner Nerlis folkloristiske og fargeglade motiver fra tidligere. Brått skiftet han motivkrets, i dag er han opptatt av stemninger og mystikk i uberørt natur og fantastiske landskaper. Hans litografier er stofflige og utført med stor teknisk dyktighet. Nerli arbeider i en figurativ tradisjon, men motivene forenkles og abstraheres i stramme komposisjoner.

Velkommen til ny sesong i pensjonistlaget!

Vi starter opp igjen **torsdag 19. september kl. 14.30** og så blir det møter hver måned etter samme plan som tidligere; tredje torsdag i måneden, på Furuheim, Gvarv.

Møtene våre begynner kl. 14.30 og inneholder mat, prat, underholdning og informasjon. På høstens første møte får vi besøk av **Oldermannslaget fra Herøya** og da blir det nok liv i stua!

Oldermannslaget fra Herøya.

Om du ikke allerede er medlem, så kan du bli det ved å komme på våre trivelige møter eller bli med på våre turer.

Hilsen fra Thorleif Søreid,
sekretær.

TAKSERING

Tenker du på salg, kjøp eller refinansiering av eiendom?
Kontakt oss for en seriøs og rask levering.
Type eiendommer: Bolig, fritid, forretning, landbruk og tomter.

Aarnes
Bygg og Takst

NITO Takst
– tryggere bolighandel

Kontor: 35 95 65 00 • Mobil 907 84 247 • E-post: oddvard@byggogtakst.no • Hjemmeside: www byggogtakst.no

Redd Barna

Redd Barna Sauherad

Da er vi i gang med høstsemesteret og vil som vanlig ha medlemsmøter på Sagaplant ca. annenhver tirsdag. På møtene har vi til vanlig en del saker på programmet. Vi har dessuten servering og loddsalg. Mange holder på med et håndarbeid som skal loddes ut eller selges julemessa.

Julemessa skal i år være i Idunshall lørdag 30. november, og vi håper at vi også i år skal få ei fin julemesse i samarbeid med medlemmer og andre gode hjelpere.

13. - 15. september har Redd Barna sitt landsmøte på Sundvolden. Vi reiser 3 delegater fra Sauherad og skal der være med og vedta viktige saker for organisasjonen i de neste 2 åra.

Du trenger ikke være medlem for å være med på møtene våre, så kom gjerne innom på møtene for å se hva vi holde på med og for å få vite mer om Redd Barna. Du kan også finne mye informasjon om Redd Barna på internett.

Aktivitetsplan for høsten 2013

Medlemsmøte tirsdag 27. august.

Medlemsmøte tirsdag 10. september

Landsmøte på Sundvolden 13.-15. september

Medlemsmøte tirsdag 24. september

Medlemsmøte tirsdag 8. oktober

Medlemsmøte tirsdag 22. oktober

Medlemsmøte tirsdag 5. november

Medlemsmøte tirsdag 19. november

Fredag 29. november er det forberedelsesmøte til julemessa i Idunshall.

Lørdag 30. november er det julemesse i Idunshall.

Evalueringsmøte på Sagaplant tirsdag 3. desember.

Alle medlemsmøtene er på Sagaplant og starter kl. 19.00.

VELKOMMEN!
Styret i Redd Barna Sauherad

LILLYS

THAIMASSASJE OG FOTPLEIE

Grannevegen 11, 3810 Gvarv,
tlf. 41 48 2609

Original thaimassasje

- løser opp spenninger • lindrer smerte
 - øker bevegeligheten
 - leger belastningsskader
- gir økt overskudd og velvære

**Ring Lilly på 41 48 2609
for timebestilling!**

TELEMARK BEGRAVELSESBYRÅ

NORHEIMS EFTF. AS

JARL OLAV RUGTVEIT

Bø-Sauherad-Nome

Distriktets begravelserbyrå siden 1972.

Døgnvakt

35 95 52 80
41 60 38 40

begravelserbyraet@online.no

Eget gravsteinverksted

For ny gravstein, gravering,
rens eller restaurering.

Gode priser på interiørprodukter

snekker'n
Gvarv

Man - Fre 7-16.30 - Lordag 9-13

Tre og portal AS
Oredalen 11
3810 Gvarv

Tlf. 35 95 59 00
post@treportal.no
www.treogportal.no

Telemark Kyrkjeakademi

PROGRAM FOR HØSTEN 2013

Søndag 15. september kl. 18.00 i Nes kyrkje:

Mikkel Bjørset Tin holder foredrag om symbolbruken i Nes kyrkje.

Gratis adgang, kollekt til kulturarbeidet i Sauherad og Nes.

Møtet arrangeres i samarbeid med Sauherad og Nes sokneråd.

Søndag 20. oktober kl. 17.30 på Notodden menighetshus:

Arild Bye holder foredrag om slusken og forfatteren Kristofer Uppdal: «Ein mot all».

Inngangspenger kr. 75,-

Møtet arrangeres i samarbeid med Notodden Historielag.

Onsdag 6. november kl. 20.00 på Sagavoll folkehøgskole:

Om Stålsett-utvalgets utredning ved utvalgsmedlem Valgerd Svarstad Haugland: «Et livssynsåpent samfunn».

Inngangspenger kr. 75,-

Møtet arrangeres i samarbeid Sagavoll folkehøgskole.

Telemark Kyrkjeakademi er et forum som ut fra kristent grunnsyn vil arbeide med aktuelle og grunnleggende problemstillinger i kirke-, kultur- og samfunnsliv.

Vi ønsker alle, medlemmer og ikke-medlemmer, hjertelig velkommen til møtene. På arrangementene er det vanligvis enkel servering.

Dersom du har e-postadresse kan den sendes til

ulf.vege@nenett.no (Leder Ulf Vege)

eller

odd.e.johansen@gmail.com (Sekretær Odd Erik Johansen)

Da vil du få tilsend løpende informasjon.

Medlemskap i akademiet koster kr. 200,- pr år for enkeltmedlemmer

og kr. 100,- i tillegg for familiemedlemmer.

Eilev (Eilo) Kåsin er død

Født 5. august 1945

Død 3. august 2013

I forrige nummer av Helsing sto det at Eilo skulle takkes av på ordentlig måte i forbindelse med kirkekaffen under bispevisitasen i begynnelsen av september. Slik blir det ikke. Kreftsykdommen utviklet seg raskt, og en lørdags ettermiddag i begynnelsen av august orket ikke kroppen mer. Eilo sovnet inn på sykehuset i Skien med noen av sine aller nærmeste rundt seg.

I vel 26 år var Eilev Kåsin kirketjener i Sauherad og Nes. Han sto i en lang og trygg tradisjon etter bestefar, far og onkler. Han var glad i jobben sin, han var glad i mennesker og han hadde stor omsorg for kirkebyggene. Han møtte mennesker som kom på kirkegården med åpenhet, nærhet og varme. Eilo kunne snakke med alle, og han hadde en svært stor kontaktflate.

Eilo var folkelig, - i ordets aller beste betydning. For ham var det mennesket som var viktig, ikke rang eller inntekt eller status. Han var fokusert på det positive hos den enkelte og han var raus, stø, omsorgsfull og tålmodig. Eilo så få problemer, men han hadde lett for å se løsninger. «Det er bare å gjøre det», var hans slagord.

Når de kirkelige tilsatte hadde sine planleggingsmøter og andre samlinger var Eilo ofte den som i beste forstand representerte «folket»: Hva er målsetningen, hvem gjør vi dette for, hvordan ønsker vi å nå ut? Han stilte viktige spørsmål, og han kom med betydningsfulle innspill. Han var engasjert, han hadde klare synspunkt. Og han var humørsprederen, replikkene og kommentarene satt løst. Han hadde alltid en god historie på lager, historier han med stor glede og innlevelse delte med andre.

Vi som fikk gleden av å arbeide sammen med Eilo Kåsin vil takk for samarbeidet, innsatsen, smilet, spørsmålene og gleden. Vi vet at alt Eilo ga oss har gjort oss til rikere mennesker.

For kirkestaben ved Ivar

TV-aksjonen NRK går i år til

Nasjonalforeningen for folkehelsens arbeid med demens

Over 70 000 mennesker i Norge har Alzheimer eller en annen demenssykdom. I løpet av de neste tiårene vil antallet fordobles.

De ulike demenstypene har til felles at de angriper hjernecellene. De funksjonene hjernecellene har ivaretatt, som å huske, snakke og gjenkjenne ting, situasjoner og personer, blir gradvis svekket. Over en kvart million mennesker i Norge opplever at ens partner, forelder, søsken eller barn forsvinner litt etter litt. Mange må sykemelde seg eller slutte i jobb for å ta vare på sine kjære.

Gjennom TV-aksjonen NRK 2013 skal vi styrke tilbudet til mennesker med demens og deres nærmeste. Det er en nådeløs sykdom, men med hjelp og aktivitet kan de gode dagene bli flere og bedre. Vi kan skape flere dager der personen med demens mestrer dagligdagse oppgaver. Flere dager med mulighet til å gjøre aktiviteter de likte å gjøre før og finne fram til minnene fra et langt liv som sykdommen stjeler.

Demenssykdommen sprer seg etter hvert til store deler av hjernen. Til slutt

rammer den livsviktige funksjoner og personen dør av sykdommen. Ennå er det ingen medisiner eller vaksiner mot demens.

Gjennom TV-aksjonen NRK 2013 skal vi gi et løft til forskningen så demensgåten kan bli løst. Målet er å utvikle vaksiner og medisiner slik at det blir mulig å leve bedre med demens og hindre utvikling av sykdommen.

Hele Norges befolkning er berørt av sykdommen demens. Om det er en venn, broren til din kjæreste, moren til en kollega, eller bestemoren til en venninne, forholder vi oss alle til demens.

Gjennom TV-aksjonen NRK 2013 skal vi bidra til at så mange som mulig får informasjon om sykdommen, slik at tabuene mister sin kraft og myter blir knust. Om du er demenssyk, pårørende, eller snakker med en kollega om farens demens, skal du ha kunnskap om sykdommen. Åpenhet og økt kunnskap vil gjøre

det lettere for demenssyke og deres pårørende å være aktive og sosiale.

Gjennom TV-aksjonen 2013 skal vi sammen legge grunnlaget for å løse demensgåten og gi personer med demens et verdig liv og en bedre hverdag.

20. OKTOBER 2013

Nasjonalforeningen
for folkehelsen

TV-AKSJONEN NRK

Fange hukommelsestyven

TV-aksjonen NRK 2013 går til Nasjonalforeningen for folkehelsen og vårt arbeid med sykdommen demens.

Organisasjonen arbeider for å bedre livskvaliteten til dem som er rammet av demens og deres nærreste. Vi bevilger også penger til å forske på hvorfor noen får demens.

Dette kan bidra til å utvikle medisiner mot sykdommen. I dag finnes det ingen behandling eller medisiner som kan stoppe utviklingen av demens.

- Vi ønsker å engasjere hele Norge til en storstilt TV-aksjon for dem som har demens eller er pårørende til mennesker med sykdommen, sier generalsekretær Lisbet Rugtvedt i Nasjonalforeningen for folkehelsen.

Bedre liv for demenssyke

I Norge lever over 70 000 mennesker med demens, og hvert år får 10 000 diagnosen. Om vi ikke finner en kur, vil det bli en dobling i antall tilfeller i løpet av de neste 30 årene. Demens er en sykdom som angriper hjernen. Symptomene innebærer ofte at man får redusert hukommelse, mister evnen til å orientere seg i kjente omgivelser, får vanskeligheter med å uttrykke seg, og å utføre praktiske oppgaver.

- Vi må ruste oss, så vi har bedre kunnskaper, større forståelse og mer å gi, slik at personer med demens og deres pårørende får god omsorg og bedre livskvalitet. TV-aksjonen vil bety svært mye for å få til dette, sier Rugtvedt.

Løse demensgåten

I søknaden som ga Nasjonalforeningen for folkehelsen årets TV-aksjon, skrev vi at pengene fra aksjonen skal brukes til

tre tiltak: å bedre livskvaliteten for demenssyke og deres pårørende, forskning på demens, og sist men ikke minst til å skape økt åpenhet og forståelse for sykdommen som

mange opplever som tabubelagt i dag.

- Vi har begynt å legge grunnlaget for å verve 100 000 bøssebærere til høsten. Vi gleder oss til å hjelpe til med å gi et løft til demenssaken. Nasjonalforeningen for folkehelsen var med på å utrydde tuberkulosen i Norge, og har bidratt til en halvering av antall hjerteinfarkt de siste 40 årene. Så vi venter oss viktige resultater av årets aksjon, sier Kari Bucher, leder for TV-aksjonen.

NRKs TV-aksjon regnes som verdens største dugnad. De siste årene har 100 000 bøssebærere samlet inn rundt 200 millioner kroner i løpet av to timer en søndag i oktober.

Lange tradisjoner

Nasjonalforeningen for folkehelsen er en frivillig humanitær organisasjon med rundt 30 000 medlemmer. Over 500 lokale helselag og demensforeninger utgjør i dag medlemsmassen.

Foreningen ble stiftet i 1910, opprinnelig for å bekjempe tuberkulose. Senere har organisasjonen satt nye folkehelseutfordringer på dagsorden, med særlig fokus på hjerte- og karsykdommer og etter hvert demens.

Det er andre gangen Nasjonalforeningen for folkehelsen tildeles TV-aksjonen. I 1987 med kampanjen «Hjerte for livet».

Sangkafe på Nes menighetshus

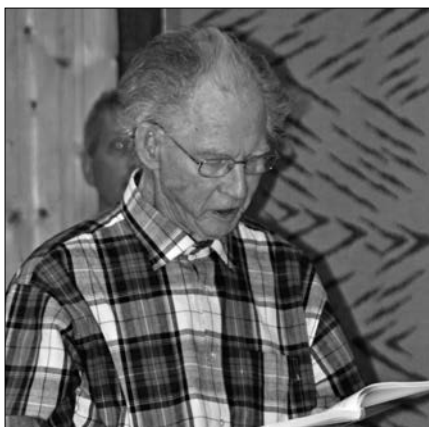
I begynnelsen av juni inviterte mennene i Sauherad og Nes kantori til sangkafe på Nes menighetshus. Alle kvinnene i koret var med i det store kvinnekoret som øvde fram mot stemmerettsjubileet på Evju, så mennene måtte lage sitt eget prosjekt. Et allsidig repertoar, men sanger av forskjellig slag og fra diverse stilperioder ble framført. Og det var mye allsang.

Som seg hør og bør på en kafe var det mye god kake og store mengder kaffe.

Sangkafe med mennene i Sauherad og Nes kantori på Nes menighetshus. Koret ble ledet av Sigrid Sendler.

**Hvis du benytter
vedlagte bankgiro
kan vi love deg
et godt og lesverdig
blad også
i framtida!**

Solist Sverre Heier.

Min salme

Valgt av Lise Mette Møllerbråten

Med Jesus vil eg fara

Tekst: Elias Blix (1836 – 1902)

Melodi: Norsk folketone fra Sunnmøre

“Med Jesus vil eg fara” er en sang jeg liker å synge. Både melodien og teksten treffer meg. Den gir meg en følelse av fortid, nåtid og evighet, den taler stort og med vakre bilder.

Denne salmen taler om hvordan vi mennesker er som naturen: helt avhengige av sol, vann, luft, næring. Vi er som en del av et tre, får næring gjennom grenene og vokser.

Elias Blix (1836 – 1902)

Jeg tror de fleste av oss synes vi klarer oss fint her i livet. Vi klarer oss ganske bra på egen hånd. Så trenger vi Gud da? Det er hvert menneskes

Lise Mette Møllerbråten er sanger og sangpedagog. Hun bor på Nesodden.

valg om vi synes vi trenger Gud, om Gud er der eller ikke, om vi vil ha ham med i livet vårt. Jeg tror Gud er her uansett. Den viktigste bønningen for meg er denne: at jeg alltid vil tro på Gud. Det er vel ingen selvfølge at jeg ikke roter meg bort? (Det gjør vi vel kanskje hele tiden?) Derfor får jeg med denne salmen sagt det jeg gjerne vil si: “Takk for at du har skapt meg og passer på meg, Gud. Jeg vil være hos deg alltid, kan du hjelpe meg med det?”

Melodien, som er en folketone, er ganske enkel. Den følger pusten så naturlig, begynner nede, går opp i en bølge og ned igjen. Så enkelt, så godt å synge. Jeg liker klangen av folketoner med kvinter og kvarter, den kan gjøres med få akkorder eller uten noe form for akkompagnement. Hvis man synger denne i

en kirke med mye akustikk, slik at tonene klinger sammen, blir det litt mystisk og jeg får en følelse av fortid og fremtid, noe større enn meg selv og livet her og nå.

"- Lat meg i deg få leva, i deg få anda ut!"

Med Je - sus vil eg fa - ra på
Gud, lat den sam - ferd va - ra alt
liv - sens ferd i lag. Det er mi høg - ste
til min døy - and dag!
æ - ra, det er mi stør - ste ros, hans fyl - gje -
svein å ve - ra og vand - ra i hans ljøs.

2 Min Jesus, sannings stjerna,
lys opp min mørke veg!
Mitt hjarta vil så gjerna
få fylgja etter deg.
Du lyser enn i verdi
som før frå Betlehem.
Ver du mitt ljøs på ferdi,
til heim med deg eg kjem!

3 Min Jesus, gjævast givnad,
min eignlut og skatt!
I all min gang og livnad
meg støtt for auga statt!
Som vesle blomen trugen
ser opp mot sol og dag,
til deg så vender hugen,
til deg kvart andedrag.

4 Min Jesus, Sarons lilja,
bløm fagert opp i meg!
Lat ingen ting meg skilja
og riva bort frå deg!
Du vintre i Guds hage,
min kjære Herre Krist,
unn også meg den lage
å veksa som din kvist!

5 Du til di grein meg sette
alt i min fyrste vår,
med livsens dogg meg vætte,
gav sol og signa år.
Du vil og vokster gjeva
alt til min siste slutt:
lat meg i deg få leva,
i deg få anda ut!

Syria: Sammen redder vi liv og skaper håp

- Nøden slutter aldri å gjøre inntrykk, men takket være innsatsen og engasjementet fra deg og mange andre, kan jeg være med å gjøre en forskjell.

Kirkens Nødhjelps nødhjelpsrådgiver Gregory Bakken kom nylig tilbake fra et besøk til områdene hvor Kirkens Nødhjelp driver arbeid for de som er rammet av borgerkrigen i Syria. Han takker nå norske givere for at de er med å gjøre det mulig å drive nødhjelpsarbeid for den hardt prøvede syriske befolkningen. Bakken skriver:

Nøden slutter aldri å gjøre inntrykk, men takket være innsatsen og engasjementet fra deg og mange andre, kan jeg være med å gjøre en forskjell. På vegne av alle som fortsatt trenger hjelp, vil jeg takke deg hjertelig.

I Tripoli i Libanon møtte jeg en liten familie som endelig hadde funnet sikkerhet, tak over hodet og livreddende nødhjelp hos en av våre lokale partnere i byen. Den nyfødte datteren hadde fremdeles sår over hele kroppen på grunn av mangel på rent vann. Hos vår partner fikk hun sårbehandling, og nå kan foreldre vaske henne og sørge for at hun ble helt frisk igjen. Tenk å flykte gjennom et krigsherjet land med et nyfødt barn!

Ett nyfødt barn fikk hjelp tidsnok. Tusener av andre er drept eller drevet på flukt. Tusener lever i overfylte leire i Syria eller et av nabolandene. Tusener har blitt tatt i mot av lokalsamfunn i Libanon og Syria. Mange av dem får hjelp takket være støtten fra dere givere i Norge. Sammen redder vi liv og skaper håp, og det gir oss tro på at det nytter, og at vi må fortsette å arbeide for at flere kan få hjelp!

En gutt henter rent, friskt vann fra en tappestasjon i Za'atari-leiren i Jordan. Foto: Sofi Lundin/Kirkens Nødhjelp.

Sammen med dere har Kirkens Nødhjelp sørget for rent vann, trygge sanitærforhold og hygienetiltak til folk på flukt. Vi har støttet opprettelsen og driften av midlertidige botilbud i skoler, idrettshaller og andre større bygg både i Syria og nabolandene. I vinter var det stort behov for tepper, vinterklær og gass til oppvarming og matlagning. Mange av de mest sårbare, først og fremst barn, eldre, og syke, har også mottatt mat og næringstilskudd. Vi har også vært opptatt av å gi ungdommene mellom 12 og 16 år et skoletilbud, ettersom de fleste andre organisasjonene har prioritert barn i grunnskolealder.

I Jordan besøkte jeg Za'atari-leiren, der over 170 000 syriske flykninger lever på et område som var planlagt for under halvparten så mange. Nesten hvert tredje barn har diaré og trues av uttørking på grunn av mangel på rent

Za'atari-leiren er nå overfylt, og Kirkens Nødhjelp er med og planlegger en ny leir i Azraq som skal kunne ta imot rundt 50 000 flyktninger. Foto: Paul Jeffrey/ACT Alliance.

vann. Vannressursene i området er veldig begrenset, og derfor planlegger vi nå vann-, sanitær og hygienetiltak i en ny flyktningleir i Azraq, omtrent to timer unna, under ledelse av UNICEF.

Planlegger ny leir

Kirkens Nødhjelp er fremst i Norge på vann, sanitærforhold og hygienetiltak i katastrofesituasjoner. I 2012 inngikk vi et langsiktig samarbeid med utenriksdepartementet, og FN-organisasjonene ber oss ofte om å ta ansvar for dette livsviktige arbeidet i deres nødhjelpsoperasjoner.

Målet er at den nye leiren i Azraq vil få to nettverk for fordeling av vann til 4084 sanitæranlegg med dusj, latriner og håndvasker, i tillegg til en rekke vannappestasjoner. Denne leiren vil da kunne ta imot rundt 50 000 mennesker. I tillegg til den fysiske infrastrukturen, vil en god organisering av leirbefolkningen være avgjørende for å hindre spredning

av smitte.

Nå som planene er klare, er det bare finansieringen som må på plass. Som giver til Kirkens Nødhjelp kan du være med på å sikre at enda mange flere mennesker får hjelp.

Jeg ville ikke ta bilde av den lille jentebabyen med alle sårene på kroppen. Men jeg vil be deg om å se henne for deg. Dette brevet handler ikke om borgerkrigen i Syria eller Kirkens Nødhjelp eller vannsystemer. Dette brevet handler om henne, om andre barn som er født inn i krig og nød, og om foreldrene deres. Ikke bare i Syria, men også andre steder i verden. Gjennom Kirkens Nødhjelp kan du strekke ut en hjelpende hånd til dem som trenger det mest, ett menneske om gangen.

Tusen takk for at du er med i kampen for en rettferdig verden!

Internasjonalt på Evju

Ungdom i Norge har stor frihet!

Denne sommeren har gjester på Evju bygdetun blitt tatt imot av to blide unge damer. Men når de begynner å snakke skjønner man at røttene i den sauheradske kulturen ikke er så dype. Det er Zuzana Kyselova (23) og Marie Pukajova (22) fra Slovakia som gjennom sommeren har møtt turister og andre med store smil.

Museumsstyrer Jorid Vale har hatt god hjelp på Evju denne sommeren av Maria Pukajova (t.v) og Zuzana Kyselova fra Slovakia.

De to jentene er begge studenter. De kommer fra forskjellige universitet, og kjent ikke hverandre før de møttes midt i Telemark. De kom til Bø som studenter på Høgskolen. Sammen med 30 andre studenter fra 15 forskjellige land er de med på et utvekslingsprogram kalt Erasmus. Det er et EU-prosjekt. På det halvårige studieopplegget er det studenter fra blant annet Nepal, Kina, USA, Australia, Frankrike og altså Slovakia.

Museumsstyrer Jorid Vale forteller til Helsing at en kald vinterdag sist vinter kom hele studentgruppa på studietur til Evju. Tidligere på dagen hadde de vært

på Lifjell, så ungdommene var kalde og sultne. På Evju fikk de dekket sine behov for varme og mat. Og de fikk oppleve en syngende museumsstyrer og mekrende geiter. Det ble et godt møte for alle parter, og all maten ble borte!

Få dager etterpå fikk Jorid en e-post fra Zuzana Kyselova. Hun lurte på muligheten for sommerjobb. Gjennom studieprosjektet kunne EU betale lønna, mens arbeidsgiveren må stille med hus, mat og forsikring. – Og så har vi lånt studentene hver sin sykkel, ler Jorid.

Zuzana er nemlig ikke alene på Evju. Hun har med seg Marie Pukajova. Hun

- Norske ungdommer har stor frihet, mener Maria og Zuzana.

har et litt annet opplegg. På 2-3 dager i uka baker hun lefse og flatbrød hos Anne Underberg. De andre dagene er hun ekstrahjelp på Evju, mot kost og losji. Jentene bor i hovedbygget på Evju. De snakker med turistene, guider på engelsk når det er nødvendig, og de legger forholdet got til rette for de frivillige medarbeiderne på Evju. Og i august er de med små sommeruka for barn på Evju.

Jentene trives godt i Sauherad og i Norge. – Dere er heldige som får bo i Norge. Men det er veldig dyrt her! Vi tror at ungdommene har store muligheter i Norge, og de har langt større frihet enn det ungdom i Slovakia har, sier jentene. Siden studieopplegget dere ser i en internasjonal gruppe har de ikke blitt godt kjent med så mange norske ungdommer. I løpet av september reiser de hjem til Slovakia for å fortsette studiene sine der.

Jorid Vale synes dette er et fantastisk opplegg. – Jeg vil jobbe aktivt med å få til et tilsvarende opplegg også neste år. Gjennom en praksisplass som her på Evju blir unge mennesker del av en større

helhet. Jeg opplever også at disse jentene har en tankegang og mentalitet med seg hjemmefra som passer godt inn i måten vi driver Evju på. De er vant til å ta vare på ressursene, de er vant til å dyrke mat der det er mulig og til å ha høns gående rundt på tunet. De tenker på naturen som noe man skal samarbeide med, ikke motarbeide.

Jentene fra Slovakia er vant til å bruke rømme i matlaginga, men rømmegraut kan de beherske sin begeistring for. – Vi kan godt koke rømmegraut, men vi vil helst slippe å spise den, sier de til Hel-sing. Men neslesuppe og potetsuppe synes de smaker fortreffelig. – Vi kan spise nesten alt! På avskjedsfesten i september skal vi lage en typisk rett fra Slovakia. Den består av poteter, egg og en slags ost som heter halusky. Og så skal vi lage norsk potetgraut med stekt bacon på. Da blir det virkelig fest!

-is-

Besøk fra Tallinn

I slutten av juli var nærmere 30 barn og voksne fra Peeteli-kirka i Tallinn på besøk i Midt-Telemark. De var på leir på Vatnar leirsted i Bø, men de gjorde et par turer til Sauherad. De var med på gudstjeneste i Sauherad kirke, og de var på gårdsbesøk i Sætersbø.

Barn og voksne fra Peeteli kirke i Tallinn deltok med sang og dans ved gudstjenesten i Sauherad kirke søndag 28. juli.

Etter gudstjenesten var det kirkebakkekaffe, med boller både med og uten rosiner.

Gårdsbesøket på Haugen i Sætersbø startet blåbærtur i skogen og lappefest. Alle plukket en kopp blåbær som ble til syltetøy på lappene.

Ingen tvil: blåbær er godt!

På haugen var det dyr som man kunne kose med, blant annet denne kaninen.

Med litt kraftfor i hånda var det ikke vanskelig å få nærkontakt med sauene på Haugen.

Olsokgudstjeneste på Tinghaug

Også i år var Olsokgudstjenesten (i år var det 28. juli) lagt til Tinghaug. Gudstjenesten var et samarbeid med menigheten i Bø.

Berit Bjørnerud ledet gudstjenesten og prekte på gudstjenesten på Tinghaug.

Det er fint å kunne samles til gudstjeneste på Tinghaug.

Besøk fra «OVER THERE»

Hver sommer komme det amerikanere hit til bygda for å lete etter sine røtter. Så også denne sommeren. Denne sommeren kom blant annet Lee Hallstrom. Han er luthersk prest. Hans oldefar Eric Tharaldson ble døpt i Sauherad kirke 1856. Da han emigrerte til USA tok han etternavnet Hegna. Hallstrom trodde at slekta hans kunne føres tilbake til Volltveit.

I tillegg til å lete etter sine forfedre var Lee Hallstrom også svært interessert i å få vite mer om norsk kirkeliv.

Lee Hallstrom er luthersk prest i USA. Søndag 9. juni var han til stede ved gudstjenesten i Sauherad kirke. Gudstjenesten ble ledet av Berit Bjørnerud.

På kirkebakken møtte Lee Hallstom personer som kunne hjelpe i arbeidet med å finne røttene. Ole Arnfinn Hagen kan vel ikke akkurat bygdeboka utenatt, men det er ikke langt unna.

Det ble tur til Volltveit og videre derfra til Hegna. Trolig kom Lee Hallstroms slekt fra husmannsplassen opp mot skogen på Holtsås. Fra Hegna gikk turen videre til Eøju bygdetun. Der møtte han Nils Flatland som har sin slekt fra samme sted, uten at de nødvendigvis er i slekt. Men Nisle Flatland kunne vise Hallstrom en kubbestol i Søvju samlinger som trolig stammer fra husmannsplassen der Hallstroms familie emigrerte fra.

Stor kveld på Evju

11. juni 2013 kl. 19.13 sto 100 kvinner klare på scenen på tunet på Evju for å hylle 100 år med stemmerett for kvinner. Det ble 100 minutter med mye fest, glede og smil. Men kanskje var kabareten aller sterkest der smilet bleknet og latteren satte seg fast i halsen. De såre og fortvilte tekstene gjorde et sterkt inntrykk. Kvinner i kamp for sine rettigheter, og kanskje enda mer i kamp for sine barns framtid, rørte ved sterke følelser.

Det ble en flott kveld på Evju, en kveld som vil huskes lenge. Svært mange hadde funnet veien. Lovordene haglet over aktørene, både solister, kor og orkester både i pausen og etter andre akt. Vi gleder oss til nye spel på tunet på Evju!

Kabareten var satt sammen av regissør Roar Bøye Klever, og produsent for forestillingen var Jorid Vale. Grete Hasselgård Sele var dirigent og hadde øvd inn sangene med koret. Orkestret besto av Rolf Axelsen Lie, Hilda Sørum og Trond Villa.

-is-

Skuespiller Hans Jacob Sand bandt sammen jubileumsforestillingen på Evju, her sammen med produsent, sanger og museumsstyrer Jorid Vale.

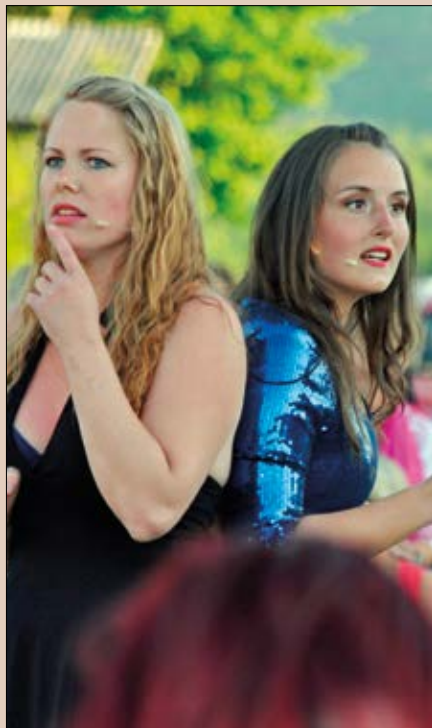
Grete Hasselgård Sele hadde øvd med og dirigerte det stoore kvinnekoret.

*En av kveldens absolutte sterkeste øyeblikk. Anne-Lisa Hosen Kumordzie sang *Your Daddy's Son* fra Ragtime av Ahrens og Flaherty. En stekt full av kamp, fortvilelse og desperasjon.*

Karen Kjøen Erikstad og Ole Martin Hagtvedt Holte spilte mange og svært ulike roller i kabareten på Eøju.

Karen Kjeøen Erikstad og Runa Unnsdatter Bjørnebakken Birkeland song There's Always a Woman fra Anyone Can Whistle av Stephen Sondheim.

Ingrid Skåland Lia fra Lunde var forestillingens yngste solist.

Anita Haugedal og Ole Arnfinn Hagen som kone og mann i eventyret om Kjerringa mot strømmen, - den norske Jean d'Arc.

Det måtte hele tre ordførere til for å takke etter forestillingen. Fra venstre Bjørg Tveito Lundefaret, Nome, Hans Sundsvalen, Sauherad, og Olav Kasland, Bø.

Stor applaus, flotte blomster og masse takk til regissør Roar Bøye Klever og produsent Jorid Vale.

Konfirmantleir 2013

Heilt i starten av sommarferien drog vi, 40 spente konfirmantar frå Sauherad, til Gjennestad Gartnerskole på konfirmantleir. Ei heil veka med mange nye menneske frå Notodden, Kviteseid, Seljord og Hjartdal for å lære om Gud og Jesus.

På slutten av konfirmantleiren laga alle gruppene sine egne faner.

Av konfirmant Kaja Kvan Haugen

Gjennestad Gartnerskole ligg i Stokke i Vestfold. Det er ein videregående internatskule drive av Normisjon. På Gjennestad er det mange spesielle blommar, så leiarane var litt bekymra for korleis det skulle gå med 120 gærne konfirmantar springande rundt blant stemor og lavendel.

I starten av veka blei alle delt inn i grupper på ca. 9 konfirmantar frå dei ulike menighetane.

Alle gruppene hadde ein eigen leiar, og dei hadde gruppeundervisningar med oss. Då hadde vi ulike små aktivitetar og leiker, og vi prata om temaet for

det som skulle skje i møtesalen etterpå.

Aktivitetane gjekk i eitt - med undervisning, mat, gruppesamlingar og fritid frå morgon til kveld. Vi drog også for å bade i Åsgårdstrand to av dagane.

Ei av dei mest morosame aktivitetane vi hadde var KonfChallenge. Det var ein slags turnering som var kvar dag. Gruppene skulle konkurrere mot kvarandre i ulike greiner, blant anna fotball og kubb. Det var også nokre kreative oppgåver og nokre der du måtte tenkje litt meir. På tirsdagen hadde vi sporleik, også då konkurrerte vi i gruppene. Den posten eg synes var mest morosam, var då vi måtte finne ut ingrediensane i noko leia-

Her leikar vi en form for stein saks og papir.

rane hadde blanda saman. Minst ein på gruppa *måtte* smake på det, og på vår gruppe blei det ein som hadde klart å jukse. Han hadde sett på lappen med ingrediensane som leiaren hadde. Motvilleg tok han den oransje klumpete deigen på ei lita teskei. Det lukta krydder og var små grønne prikkar i den. Etter mange grimasar tok det ikkje lang tid før det han hadde putta inn i munnen, kom ut igjen! Det skulle han aldri smake igjen, forsikra han oss. Vi fann til slutt ut at det var blant anna oregano, rømme, makrell i tomat og kaviar.

På ein av dagane hadde vi besøk av Hans Inge Fagervik. Han fortalde om rus og korleis det påvirkar ein, og dei rundt oss. Han fortalde historiar frå verkelegheita, og sangar han har skrive sjølv. Det var ujølete og tankevekkande historiar han fortalde, som gjorde sterkt inntrykk på meg! Dei fekk meg til å tenkje.

Det var ein veldig morosam og lærerik leir med mange koselege folk og leirarar. Sjølv om dei frå Notodden var 98' are blei vi godt kjend med dei og!

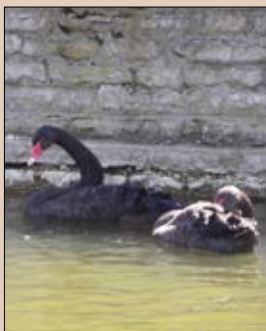
Hallo!

Jeg heter Milena Bobrova. Jeg er 12 år. Disse bildene tok jeg på en tur til Kadriorg i Tallinn. Nå er det sommer og folk er glade.

Jeg liker å ta bilder.

Jeg liker denne bussen, for den har to etasjer og ikke noe tak.

En svart svane i en dam i Kadriorg . Disse fuglene er svært vakre, og de bringer glede.

Disse babyene er fantastiske. I løpet av sommeren blir de til pene ender.

Jeg liker denne fontenen veldig godt.

Her er det godt være, og folk liker å ta en spasertur.

Denn løva er veldig trist og gråter mye, men jeg liker den godt.

Denne jenta heter Valeria. Vi er venner. Hun er hoppende glad.

Denne engelen viser veien til himmelen.

Om noen måneder blir disse eplene svært gode og smakfulle.

Fotografen: Milena Bobrova.

Gudstjenester i Sauherad og Nes

Søndag 1. september 2013

– 15. søndag i treenighetstiden

Joh 15, 9-12, Rut 1, 7-11+16-19a,

1 Kor 13, 7-13

Nes kyrkje kl. 11.00: Gudstjeneste.

Takkoffer til menighetsarbeidet.

Tirsdag 3. september 2013

Nes kyrkje kl. 21.00: Kveldsbønn med sang fra middelalderen.

Søndag 8. september 2013

– 16. søndag i treenighetstiden

Matt 11, 16-19, Ords 9, 1-5, 1 Kor 1, 18-25

Sauherad kirke kl. 11.00: Visitasgudstjeneste

ved biskop Stein Reinertsen. Takkof-

fer til menighetens misjonsprosjekt i Ecuador. Etter gudstjenesten er det

kirkekaffe på Nes menighetshus.

Se egen omtale.

Søndag 15. september 2013

– 17. søndag i treenighetstiden

Mark 5, 35-43, Esek 37, 1-5+10-14,

Fil 1, 20-26

Nes kyrkje kl. 18.00: Kyrmess. Mikkel Tin

holder foredrag om symbolbruken i

Nes kyrkje. Kollekt til kulturarbeidet i kirkene. Se egen omtale.

Søndag 22. september 2013

– 18. søndag i treenighetstiden

Mark 1, 40-45, Salme 38, 10-16, 1 Joh 4, 11-16

Nes menighetshus kl. 17.00: G-17. Menighetens storsamling med gudstjeneste og kveldsmat.

Lørdag 28. september 2013

Nes kyrkje kl. 09.30: Musikk og opplesing i forbindelse med Norsk Eplefest. Se egen omtale.

Søndag 29. september 2013 – 19. søndag

ei treenighetstiden. Mikkelmesse.

Luk 9, 57-62, 1 Sam 3, 1-11, 1 Kor 9, 19-23

Joh 1, 47-51, 1 Mos 28, 10-19a, Hebr 2, 4-10

Nes kyrkje kl. 11.00: Høsttakkefest.

Takkoffer til Apple Aid.

Tirsdag 1. oktober 2013

Nes kyrkje kl. 21.00: Kveldsbønn med sang fra middelalderen.

Søndag 6. oktober 2013

– 20. søndag i treenighetstiden.

Ef 6, 1-4, Rut 2, 8-11, Matt 18, 1-11

Sauherad kirke kl. 11.00: Gudstjeneste. Takkoffer til Nes menighetshus.

Søndag 13. oktober 2013

– 21. søndag i treenighetstiden

Luk 12, 13-21, Fork 5, 9-14, 1 Tim 6, 6-12

Nes kyrkje kl. 19.00: Forbønngudstjeneste.

Takkoffer til menighetsbladet Helsing.

Søndag 20. oktober 2013

– 22. søndag i treenighetstiden

Luk 10, 25-37, 3 Mos 19 1-2+16-18+33-34,

Jak 2, 1-9

Sauherad kirke kl. 11.00: Gudstjeneste.

Takkoffer til Konfirmantenes Solidaritetsaksjon.

Nes menighetshus kl. 15.00: Menighetsfest.

Se omtale i neste nr. av Helsing.

Søndag 27. oktober 2013 – Bots- og bønnedag

Luk 15, 11-32, Mika 7, 18-19, 2 Kor 13, 5-8

Nes kyrkje kl. 11.00: Gudstjeneste. Takkoffer til Sauherad diakoniforening.

Med forbehold om at de tekstene som brukes i gudstjenestene, kan være andre enn de som er oppført i denne lista.

For ytterligere informasjon, se: www.helsing.no